

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XIX. letnik.

V Ljubljani, aprila 1902.

IV. zvezek.

Bela nedelja.

1. O veri.

(Homilija berila.)

Preljubi! vse, kar je rojeno iz Boga, premaga svet, in to je zmaga, katera premaga svet, naša vera! I. Jan. 5, 4.

Danes smo brali odlomek iz lista sv. Janeza. Sv. Janez je razen evangelija in skrivnega razodenja spisal tudi tri liste, katerih prvi se po pravici imenuje uvod v njegov evangelij. V tem uvodu podaja sv. Janez svojim bralcem glavno vsebino evangelija, in jim kaže, kak sad naj bi v njih rodilo branje evangelija. V listu poudarja posebno versko resnico, da je Jezus obljubljeni Odrešenik, pravi Bog in pravi človek, zraven uči, da, kakor je Kristus iz ljubezni do svojega nebeškega Očeta ter iz ljubezni do revnega človeškega rodu hotel človek postati in umreti, tako tudi mi kristijani ljubimo Boga in bližnjega. Vir prave ljubezni je vera v Jezusa Kristusa: vera in ljubezen ste v tesni zvezi, skupaj naredite enoto. Vera, ki je v ljubezni živa, dá moč izpolnjevati božje zapovedi. Te zapovedi izpolnjevati ni težko, ker akoravno tudi v prerojenem človeku nekaterikrat meso poželi zoper duha, vendar ljubezen, ki v njem prebiva, lahko stori izpolnjevanje božjih zapovedi, kakor Kristus sam pravi: *Moj jarem je sladak in moje breme je lahko!* (Mat. 11, 30.) Kako pa vera, ki je z ljubeznijo združena v eno celoto, daje človeku moč, božje zapovedi izpolnjevati in tako premagati svet, kakor pravi današnji list?

Na to vprašanje si hočemo danes na podlagi besed sv. Janeza odgovoriti in pri tem bomo tudi videli, da se vera in njena moč

naslanja na najimenitnejšo zgodovinsko resnico, na resnico, da je Jezus Kristus pravi Bog in Odrešenik sveta.

I. Današnje berilo se začenja z besedami: *Vse, kar je rojeno iz Boga, premaga svet!* Sv. Janez hoče reči: Vsi, ki so prejeli zakrament sv. krsta, vsi brez razločka starosti, stanu in spola prejmejo pri sv. krstu milost, premagati svet, kakršen je brez Kristusa, hudoben, božjemu kraljestvu nasproten, v katerem gospoduje poželenje mesa, poželenje oči, napuh življenja. Ta milost pa, s katero kristijan premaga greh, je sv. vera, kakor nadalje pravi apostol: *To je zmaga, katera premaga svet, naša vera*, kar potrjuje v naslednji vrstici in zraven še pove, v čem obstoji ta vera, katera premaga svet, namreč: *Kdo je pa, kateri premaga svet, kakor kdo veruje, da je Jezus sin božji!* S tem hoče reči: Živa vera v Jezusa, včlovečenega Sina božjega, dá moč, vse zadržke, ki jih svet nasproti stavi, premagati.

V čem pa obstoji ta moč, ki nam jo daje sv. vera, da moremo zmagati svet? Glejte, to je zavest, da smo po tej veri v tesni zvezi z Bogom, da se v nas Bog sam za nas vojskuje in zmaga; to je zavest, da se ne vojskujemo zastonj, ampak za nestrohljivi venec, ki bo temu dan, ki se bo dobro vojskoval (1. Kor. 9, 25.); to je zavest, da nam za vojskovanje ne manjka milostnih pripomočkov, ki so božja beseda, daritev sv. maše, sv. zakramenti in molitev sv. cerkve.

Prva in največa moč, ki nam jo daje sv. vera, da moremo zmagati sovražnike zveličanja, je zavest, da smo po tej veri v tesni zvezi z Bogom, da se v nas Bog sam za nas vojskuje in zmaga.

Dokaz za to imamo v sv. pismu: V hudem boju s skušnjavami je sv. Pavel Gospoda trikrat prosil, da bi satan odstopil od njega, in ga ne več skušal, pa Bog mu je rekel: *Dovolj ti je moja milost!* S svojo milostjo je Bog sv. Pavla podpiral v boju s satanom in ga tako okrepil ter osrčil, da je sv. Pavel zaklical: *Zavoljo tega si dopadam v svojih slabostih, v zasramovanju, v potrebah, v preganjanju, v stiskah za Kristusa. Kadar sem namreč slab, takrat sem močan!* (II. Kor. 12, 10). Drugi dokaz za isto resnico beremo v listu sv. Pavla do Rimljanov (8, 26). Potem, ko je omenil, naj nas v trpljenju tolaži in krepeča zavest, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primerjati časti, ki bo

nad nami razodeta (8, 17, 18), pristavlja: *Ravno tako podpira tudi Duh našo slabost; ne vemo namreč, kaj bi prosili, kakor se spodobi; sam Duh pa prosi za nas s neizrekljivimi sdihljeji!* (Rim. 8, 26.) Bog sam tedaj dela v nas, se vojskuje za nas, in tudi zmaga za nas, da se mu človek le ne vstavlja, in ga ne ovira naravnost. In ta zavest, da smo v tesni zvezi z Bogom, nas dela močne tako, da moremo zaklicati še sv. Pavlom: *Ako je Bog s nami, kdo je sooper nas!* (Rim. 8, 31.) Zraven nas še bodri zavest, da se ne vojskujemo zastonj, ampak da nas čaka plačilo, ker *oko ni videlo...*

In ker smo prepričani, da nam božja beseda, daritev sv. maše, sv. zakramenti in pa molitev sv. cerkve tako rekoč kujejo kopje in brusijo meč za boj s sovražnikom, moremo po vsej pravici reči, da je vera v resnici tisto sredstvo, s katero kristijan premaga vse sovražnike svojega zveličanja, ker le vera ga uči, da, kdor živi za Boga, živi z Bogom, premaguje z Bogom in bo enkrat kraljeval z Bogom.

Predragi! sv. Janez pravi: *Vse, kar je rojeno iz Boga, premaga svet!* Mi vsi smo kristjani; torej smo tudi mi vsi prerajeni iz Boga; pri sv. krstu smo dobili novo, duhovno življenje, postali smo božji otroci, udje Kristusovega telesa, tempelj sv. Duha. Vsi smo pri svojem prerajenju dobili milostne pripomočke zoper vse sovražnike zveličanja. Vera v Jezusa Kristusa, kakor sv. Janez pravi, je, po kateri prerajeni premagamo svet in vse, kar je božjemu kraljestvu nasproti, in kar naše zveličanje zadržuje. Zatorej se trdno in zvesto držimo te vere v Jezusa Kristusa. Toda naša vera mora biti živa t. j., naša vera mora biti sklenjena z ljubeznijo, ki pa se razodeva v izpolnjevanju božjih zapovedi. Le ako je naša vera res živa vera, imamo Boga za svojega zaveznika in pomočnika v boju s svetom, smemo upati za zmago v plačilo krono pravice, ter nam bodo božja beseda, daritev sv. maša, sv. zakramenti in molitev sv. cerkve orožje, s katerim bomo zmagali svet in hudobnega duha.

II. V naslednjih vrstah današnjega berila uči sv. Janez, da se ta vera in njena moč naslanja na najimunitnejšo zgodovinsko resnico; piše namreč: *Ta je, kateri je prišel s vodo in krvijo, Jezus Kristus, ne le v vodi, ampak v vodi in krvi; in Duh je, kateri pričuje, da je Kristus resnica.* Tri dokaze navaja sv. Janez, ki pričajo, da je Jezus Kristus res Sin božji in Zveličar sveta, in njegova vera v resnici prava, namreč

Njegov prihod z vodo, s krvijo in pa spričevanje sv. Duha. V besedi v o d a razumejo razlagalci sv. pisma sv. krst, začetek novega, prerujenega življenja, v besedi k r i pa vidijo označeno krvavo, spravno daritev, ker po obredu judovske božje službe brez prelivanja krvi ni odpuščenja, ni sprave.

a) V stari zavezi so v obče pričakovali, da bo Mesija krščeval z vodo v odpuščanje grehov. Pri preroku Zahariju so namreč brali: *Tisti dan se bo odprl studenec Davidovi hiši in jerusalemskim prebivalcem v očiščevanje grešnika in krvotočne!* (Zah. 13, 1) in pri Ecehijelu: *In islil bom na vas čiste vode, da bote od vseh svojih gnjusob očiščeni . . .* (Eceh. 26, 25.)

Ker pa je Jezus Kristus ustanovil zakrament sv. krsta, čegar vidno znamenje je voda, tedaj je res prišel z vodo, potem-takem pa je tudi res pravi, od prerokov napovedani Mesija in Sin božji.

b) Nadalje so ljudje v stari zavezi vedeli, četudi ne razumeli, da bo Mesija za človeški rod prelił svojo kri; pogosto govore preroki o trpljenju in smrti Odrešenika; poslušajte le Izajijo: „Resnično, on je prevzel naše bolezni, in on je nosil naše bolečine; mi pa smo si ga mislili ko gobovega in udarjenega od Boga in ponižanega; on pa je bil ranjen zavoljo naših grehov in potrıt zavoljo naših hudobij; pokorjenje je bilo nad njim zavoljo našega miru in ž njegovimi ranami smo bili ozdravljeni!“ (Izajija 53, 4—5.)

Sicer pa so bile že tako vse daritve v stari zavezi predpoda Odrešenikove daritve na križu, kjer je prelił svojo kri in zadostil za naše grehe.

S svojo krvijo je tedaj Jezus Kristus zopet spričal, da je on obljubljeni Mesija, in Sin božji, ker kot navaden človek ne bi bil mogel zadostiti božji pravici. *Ta je* (tedaj tisti), *ki je prišel z vodo in krvijo, Jezus Kristus*, ki je ustanovil sv. krst in nam dal svoje Telo v jed in Kri v pijačo.

Da pa ne bi kdo žamenjal Janezovega krsta z Jezusovim in onemu pripisoval enake moči, pristavlja apostol: „(Prišel je) n e l e v vodi, ampak v vodi in krvi“; krst Janezov je bil le krst vode, ni imel moči, dati človeku n o v e g a ž i v l j e n j a, ampak je le pripravljaj na Kristusov krst, ki je dobil svojo moč iz Jezusove krvave spravne daritve.

Slednjič spričuje sv. Duh sam, da je Jezus res Sin božji in obljubljeni Odrešenik. To pričevanje je sv. Duh dajal že pred včlovečenjem Sina božjega, namreč po prerokih, ki so po

Njegovem navdihnenju o Kristusu govorili; potem je pričeval pri Jezusovem krstu, ko je nadenj prišel v podobi goloba; potem, ko je prišel binkoštno nedeljo nad apostole in vernike, katerim je delil različne darove; isto pričevanje je dajal in ga še daje v sv. cerkvi v mnogih čudežih, ki so se godili in se še gode v imenu Jezusovem, in tudi v tem, da človeka dela še vedno deležnega novega življenja in sprave z Bogom v Kristusu. Sv. Duh tedaj tudi sam spričuje, *da je Kristus resnica*, t. j. res Odrešenik in Sin božji.

Pomen celega stavka je na kratko: Da je Jezus res Sin božji in Zveličar sveta, je spričano z resničnimi dogodki, namreč s tem, da je prišel z vodo, t. j. da je vstanovil zakrament sv. krsta; dalje s tem, da je prišel s krvijo, t. j. da je res opravil krvavo, pravno daritev, ki so jo preroki napovedovali. Poslednjič je tudi sv. Duh sam priča s svojim delovanjem v prerokih, s svojim prihodom nad Jezusa, s čudeži in delenjem milosti v sv. cerkvi v imenu Jezusovem, katero ime pa bi ne imelo nikake moči, ako bi ne bilo ime Sina božjega in Odrešenika sveta.

In to pričevanje sv. Duha, da je Jezus Sin božji in Mesija potrjuje sveti Janez s spričevanjem treh božjih oseb; on pravi: *Zakaj trije so, kateri pričujejo v nebesih: Oče, Beseda in sv. Duh; in ti trije so eno*; s tem hoče reči: Da je Jezus Sin božji in Mesija, pričajo tudi tri nebeške priče: Oče, Beseda in sv. Duh v popolni enoglasnosti ali edinosti med seboj. Bog Oče je pričeval o Kristusu, da je njegov Sin, pri krstu (Mat. 3, 17) pri spremenjenju na gori Tabor (Mat. 17, 5) in malo pred njegovim trpljenjem (Jan. 12, 28.); potem s čudeži, ki so se pri njegovi smrti godili. Tudi Jezus sam se je skliceval na Očetovo pričevanje. (Jan. 5, 31, 32, 37.; 8, 16—18.)

Tudi Beseda Sin božji sam je o sebi pričeval s svojim naukom in s čudeži; pričeval je s prisego pred velikim duhovnikom, da je Mesija in Sin božji in pričuje še dandanes, ko se čudežno razodeva v sv. cerkvi v življenju izvoljenih ali v mnogih znamenjih in čudežih, ki so se v Njegovem imenu godili in se še godé.

Kako je sv. Duh pričeval o Jezusu, smo že slišali.

Pričevanju treh božjih oseb, ki so v nebesih, tedaj ne vidne, pridružuje sv. Janez pričevanje treh drugih prič, ki so na zemlji, in tedaj vidne, te so: „Duh, voda in kri.“ V besedi „duh“ razumevajo sv. očetje delovanje sv. Duha v sv. cerkvi, njegove darove, čudežno razširjanje sv. vere ter spreobračanje nevernikov ter grešnikov; kar vse lahko vidimo.

Voda pomeni sv. krst, ki se deli tudi v Jezusovem imenu in je vidno znamenje nevidnega prerodenja, kri pomeni krvavo, spravno daritev Jezusovo na križu, zopet vidno djanje božje ljubezni. In to trojno, sv. Duš s svojim vidnim delovanjem, sv. krst in spravna daritev „so eno“ t. j. spričujejo isto resnico, namreč, da je Jezus res Bog in Odrešenik; ker ako Jezus ne bi bil Bog, ne bi bil mogel poslati sv. Duha z vsemi njegovimi darovi; ravno tako bi bil njegov krst, pa tudi njegova smrt brez moči, ne bi odpuščala grehov, ne bi izhajala iz bitja, ki ima oblast, grehe odpuščati.

Berilo sklepa sv. Janez z besedami: *Ako človeško spričevanje sprejmemo, je spričevanje božje veče!* t. j. ako verjamo človeku, ki kaj s človeškimi pričami potrjuje, ko se more vendar le vsak človek zmotiti, koliko bolj moramo verjeti pričevanju božjemu, da je Jezus res Sin božji in Odrešenik sveta, *ker je Bog sam pričeval o svojem Sinu!*

Kdor pa veruje v Sina božjega, ima pričevanje Božje v sebi, to se pravi: On na samem sebi skuša, da je Jezus Kristus res Bog, ker je učil nas tako vero, s katero moremo premagati svet in satana ter se zveličati; ker ko bi Jezus ne bil Bog, tudi Njegov nauk ne bi mogel koristiti hudemu nagnjenju vdanega človeka, ki podivja in postane h u j š i kakor žival, ako zgubi vero, kar nam spričuje lastna skušnja in zgodovina

Glejte, to je pomen današnjega berila.

Ko bi naši prvi stariši ne bili grešili, ne bi se nam bilo treba vojskovati z dušnimi sovražniki za svoje zveličanje. Ker pa so grešili, moramo se boriti; borili bi pa se brezuspešno, ko bi pri sv. krstu ne prejeli milosti sv. vere, ki nam daje m o č v zavesti, da smo z Bogom v zvezi, da se Bog za nas vojskuje in zmaga, da se mi pod Njegovim vodstvom borimo za večno plačilo, in da nam ne manjka potrebnega orožja v boju, namreč božje besede, daritve sv. maše, sv. zakramentov in molitve sv. cerkve. Ravno tista sv. vera pa nas tudi uči, da je Jezus Kristus res Bog; če pa imamo trdno vero v Jezusa, bomo tudi tako živeli, kakor verujemo. Kristus je prišel z vodo: t. j. v sv. krstu preroduje in posvečuje človeka. Kristijani, kakor so svetniki s svetim življenjem pričevali, da je Jezus res prišel z vodo, tako tudi mi s svetim življenjem pričujmo, da smo resnično v Kristusa prerodeni in posvečeni. — Kristus pa je prišel tudi s krvjo. Kakor je on sam

svojo presv. Kri preлил in daroval v odrešenje sveta, tako tudi mi, ki v presvetem Rešnjem Telesu uživamo njegovo presv. Kri, bodimo vedno pripravljeni za resnico krščanske vere trpeti in preličiti svojo kri; saj za učenca ne more biti nič častitejšega in veselejšega, kakor če hođi po poti trpljenja, po kateri je hodil njegov Odrešenik, in pije kelih trpljenja, ki ga je On pil. Saj se pravi: Kristusu služiti in ž njim trpeti toliko, kakor ž njim kraljevati; s Kristusom umreti, ž njim vstati k večnemu življenju. Amen.

P. J.

2. Trojni mir je nam vsem potreben.

Mir vam bodi. Jan. 20, 19.

Ko je očak Jakob na smrtni postelji blagoslavljal svoje sinove, je gledal tudi v daljno bodočnost in videl Zveličarja v podobi leva, ki je v boju zmagal. Sveti očetje so soglasnega mnenja, da je očak Jakob videl od smrti vstalega Zveličarja, ko je šel zmago-slavno iz Svojega groba. Kdo ne bi pričakoval, da bode ta zmago-snosni Zveličar kakor mogočen lev razpršil svoje sovražnike, hudobne Jude ter kaznoval svoje nezveste učence? Toda to ni glas mogočnega leva, ampak to je glas nedolžne pohlevne ovčice, ko je rekel Jezus: *Mir vam bodi!* Zdi se, kakor da bi videli tistega nedolžnega golobčka, katerega je očak Noe izpustil iz svoje barke, ki se je vrnil z oljkovo vejico v kljunčku v znamenje, da je voda odtekla, da se je zopet mir vlegel na zemljo. Veliko, neizrekljivo veliko je Jezus pretrpel od prvega trenutka Svojega življenja v Betlehenskem hlevu pa do zadnjega izdihljeja na križu, toda On se ne maščuje nad svojimi sovražniki, ne, ampak on kliče: *Mir vam bodi!* Mirú je prinesel na svet, mirú je prinesel Svojim učencem, mirú nam prinaša vsem. Trikrat kliče on danes Svojim veselim učencem: *Mir vam bodi!* Trikrat jih pozdravlja s pozdravom mirú zato, ker je človeku trojni mir potreben, namreč: Mir z Bogom, z ljudmi in mir s samim seboj. Ta trojni mir bodi predmet našega današnjega premišljevanja.

Prvič nam je potreben mir z Bogom. Ves svet je ležal v grehih; nepremostljiv je prepad, ki je ločil človeštvo od vsega-mogočnega Boga. Noben človek bi ne mogel tega madeža izbrisati. Nobeno trpljenje, nobene solze niti ljudi niti angelov bi ne mogle spraviti človeka z Bogom. Toda Bog se je usmilil ljudi, zato je

poslal Svojega edinorojnega Sina, ki je človek postal, kot Bog pa dal Svojemu trpljenju neskončno vrednost. Da, Jezus je vzel nase grehe vsega sveta, On je prostovoljno trpel, zato, da je izbrisal greh. *Da, ko smo bili še sovražniki božji*, je zaklical sv. Pavel odrešenemu svetu, *smo bili spravljani š njim s smrtjo njegovega Sina, on je naš mir!* Kakor se je v starem zakonu razprostrla mavrica nad zemljo v znamenje, da vesoljnega potopa več ne bo, ker se je Bog spravil s človeštvom, tako so bile tudi Jezusove roke razprostrte na Golgoti v znamenje, da je Jezus svet odrešil. Križ Jezusov je znamenje sprave, mirú z Bogom. Danes se je prikazal Jezus Svojim učencem pri zaprtih vratih in prva njegova beseda je: *Mir vam bodi!* In komaj je to spregovoril, že jim pokaže Svoje svete rane, kakor da bi hotel reči: „Ne bojte se, pogledjte te rane; te rane so znamenje miru med Bogom in med ljudmi.“ Mir je bil na zemlji, katerega so angelski zbori označevali svetu, ko je Jezus zagledal luč sveta. Svet je spal o polnoči v sladkih sanjah, ko je prišel na svet kralj miru. Če se orel, kralj vseh ptic, pokaže, tedaj umolknejo vse druge ptice. Ravno takó je tudi vse mirovalo, ko je prišel kralj vseh kraljev na svet. In ta mir, katerega je on prinesel na svet, je bil tudi nam podeljen, ko smo prejeli zakrament sv. krsta. Če smo bili pa tako nesrečni, da smo ta mir izgubili, tedaj pa imamo v zakramentu svete pokore tisto sredstvo, s katerim si moremo mir z Bogom zopet pridobiti. Ta mir je nam v resnici najpotrebnejši, katerega moramo imeti, ako hočemo biti časno in večno srečni.

Toda mi moramo imeti tudi mir s svojim bližnjim. *Fas vam dam novo zapoved*, je rekel Gospod, *da se ljubite med seboj!* Prvi kristijani so te besede popolnoma razumeli, oni so bili ena duša, eno srcé. In ko je Kristus sedel pri zadnji večerji s Svojimi učenci, tedaj jim je rekel: *Svoj mir vam zapustim!* Gospod je vedel, če bodo med seboj v miru in ljubezni živeli, da jih ne bode premagal noben sovražnik. To so spoznali že davno tudi pagani, ki so visoko spoštovali tiste osebe, katere niso rušile domačega miru. In ali se to kristijanu ne spodobi tem bolj, ker mora ljubiti svojega bližnjega, kakor sam sebe? Ne samo svoje sorodnike in znanca mora kristijan ljubiti, ampak z vsemi ljudmi na vsem svetu mora živeti v miru in ljubezni. O kako lepi, kako srečni so bili časi prvih kristijanov, ki so živeli tako lepo v ljubezni med seboj. V tej ljubezni se je sv. cerkev utrdila. Kakor bi barka Noetova ne mogla obstati, ako bi ne bila močna v posa-

meznih delih, da je mogla kljubovati nevarnim valovom, tako bi tudi sv. cerkev ne mogla obstati, ko bi ne bili prvi kristijani edini v veri. S to ljubeznijo so postali kristijani močni. Rim je postal središče sveta zato, ker ima v sebi namestnika Kristusovega. Veliko je stanov, veliko različnih naprav v sveti cerkvi, toda gledé vere smo vsi edini. Kakor so n. pr. v uri različna kolesa velika in majhna, pa se vendar vsa lepo strinjajo ter kažejo pravilno minute in ure, tako so tudi v sv. cerkvi različni stanovi, pa imajo vendar vsi eno sv. vero.

Mir z bližnjim je res dragocen zaklad, katerega še le takrat moremo ceniti, kadar nastane vojska. Čas miru je podoben jasnemu nebu, kedar sije zlato solnce, čas vojske je pa podoben nebesnemu oboku, ki je prepreženo s črnimi, temnimi oblaki. Zato vse želi, da bi se mir ohranil. In vendar dolgotrajen mir ni vedno koristen, kakor tudi voda, če dolgo stoji, ni dobra. To velja še posebno o sv. cerkvi. Takrat, ko je v prvih časih krščanstva tekla kri kristijanov v potokih, takrat so se vedno našli še pogumni možje, ki so s svojo krvjo vnovič potrdili resnico sv. vere. Takrat so se videli zgledi, kakršnih poprejšnji poganski svet ne more pokazati, krščanski svet pa gleda z občudovanjem na tisoče vrst mučnikov. Ko pa je minulo prvih 300 let, potem je nastopil dolgotrajen mir, ko sv. cerkve nihče ni preganjal; in ta mir je bil kriv, da se je toliko slabovernih kristijanov ločilo od matere svete katoliške cerkve. Kajti v miru se nabere bogastvo, bogastvo vzbudi nevoščljivost, nevoščljivost zbudi prepir, potem pridejo domače vojske, ki so le nesreče polne za vsako deželo. Zato je mirovno stanje veliko boljše, kakor pa vojska. Sv. Avguštin je rekel, da raji nima nobenega sovražnika, kakor pa da bi zmagal v vojski. In sv. apostol vedno in vedno opominja, da ne smemo miru rušiti, in Gospod sam blagruje tiste, ki v miru živé. S tem pa seveda ni rekel Gospod, da morajo n. pr. stariši mirno gledati, kako otroci zahajajo v slabe družčine, da morajo greh svojih poslov mirno gledati, samo zaradi tega, da bi se ohranil ljubi mir. Tako Gospod ni mislil, da bi morali predstojniki mirno gledati, kako se njihovi podložni nič ne zmenijo niti za božje, niti za cerkvene postave. Gospod s temi besedami ni mislil reči: Ne bodite preveč pobožni, da ne boste razjezili slabovernih kristijanov, da se ne bodo iz vas norčevali. Tako Gospod svojih besed ni razumel, ko je rekel „Mir vam bodi!“ Ampak on je mislil nasprotno; če bi bilo treba sveto vero braniti, po tem na dan z resnico in naj

si bode še tako bridka, povejmo vsakemu v obraz, in naj si bode kadar noče.

Tretja vrsta miru, kateri nam je nujno potreben, je pa mir s samim seboj. Ta mir obstoji pred vsem v tem, da ima človek mir vesti. Da mirna vest tudi človeka v žalosti potolaži, to uči že Tomaž Kempčan, ko pravi: „Skrbi za to, da boš imel mirno vest, potem boš imel vedno veselje in mir!“ In kako naj bi bilo tudi drugače? Kajti v čem obstoji mirna vest? Mirna vest obstoji v tem, da smo izpolnili v vsem voljo božjo, da nimamo nobenega smrtnega greha nad seboj! Ali je kaj srečnejšega, kakor mirna vest? Spomnite se sami na tisti trenotek, ko ste šli od spovedi s čistim srcem k svetemu obhajilu. Ali je kako veselje, katero ste prejeli zunaj med svetom, tistemu veselju podobno, ako ima človek mir svoje vesti? Vse radosti tega sveta nam postanejo zoperne, da, včasih nam pusté celo grenak spomin. Kdor ima pa mirno vest, ta ima zaklad, katerega niti čas ne vzame, niti tat ne ukrade, niti rja ne sné, niti črvi ne požró. Naj pride nad nas, kar hoče, naj nam sovražnik odvzame dobro imé, nesreča premoženje, smrt sorodnike, ako smo si ohranili čisto vest, smo si ohranili vse! Kdor ima mir v svojem srcu, ta nosi nebesa seboj. Sladkost tega miru more samo tisti umeti, ki ga ima. To je tista skrivnostna mana, katere nikdo ne pozna razun tistega, kateri jo prejme, to je užitek tiste nebeške mane, katero zveličani duhovi v nebesih uživajo. *Mir vam bodi!* O da bi ta Gospodov pozdrav nam vsem veljal, ki smo tukaj zbrani! Žalibog, da je morda marsikdo med nami, ki pa tega pozdrava ne zasluži. Čegar srce je polno najhujših strasti, katero je polno sovraštva, katero razjeda zgolj uživanje, o, tako srce nima veselja, kajti njemu manjka najlepšega daru, namreč miru. Komur je ugasnila luč sv. vere, kdor ne ljubi več čednosti, kdor ne posluša besede božje, kdor svojo vest zatira, kdor dalje tava v svojih pregrehah, o, ta je sladki mir že davno izgubil, in pozdrav Gospodov: *Mir vam bodi!* njemu ne velja. Resnično brezverni ljudje nimajo miru, in če tudi pravijo, da ga imajo, tedaj se motijo, kajti oni ne morejo brez strahu misliti na Boga! Najmehkejša postelja je zanje polna trnja.

Pravi mir bomo prejeli pa še le na onem svetu, ko se bo duša naša ločila s tega sveta. O kako se bo duša razveselila, ko bo pregledala v trenotku cele vrste zveličanih duhov, ko bo zagledala čez dolgo let zopet tiste, katere je na tem svetu

ljubila, ko bo videla vse svetnike katoliškega sveta, ko ji bo dovoljeno videti brezmadežno Devico Marijo v vsej njeni krasoti, ko jo bo pozdravila s sladkim imenom: O Marija, moja mati, — kdo bi bil zmožen, da bi tisto veselje popisal, katero bo čisto dušo takrat spreletelo? In kaj še le, ko bo videla na tronu troedinega Boga v brezmejni lepoti; potem ne bo več nobene bolečine, nobene žalosti, nobenih solzâ, ampak samo dolgočasno uživanje veselja. Koprnenje po večnem miru bo tedaj utolaženo, in od takrat naprej bo donelo vedno naprej: *Mir vam bodi!* celo večnost! Amen.

I. Baloh.

Druga nedelja po Veliki noči.

1. Pobožnost med službo božjo.

Praznujte moje sobote, in spoštujte
moje svetišče. III. Mojz. 26, 2.

Ste li videli, kako je imela cerkev zdaj o velikonočnih praznikih praznično obličje? Bandera so visela po cerkvi in altarji so bili kolikor mogoče lepo ozaljšani; vse je bilo bolj praznično. Vem, da ste imeli veselje, ker je bila cerkev tako lepa, in tudi jaz sem vesel, če je cerkev lepo ozaljšana, da, jaz bi sam rad kaj pripomogel, da bi bila vaša cerkev še lepša. Morda pa lahko to storim. Toda kako? Vidite, dragi kristijani, cerkev je najlepše takrat ozaljšana, če so pobožni kristijani v njej. Tudi vi sami boste temu pritrčili. Da, pobožni kristijani so največja lepota v vsaki cerkvi. Pa, žalitog, zgodi se dostikrat, da ni prave pobožnosti pri kristijanah v cerkvi. Vem, da ste bili že dostikrat poučeni in opominjani, kako se morate obnašati med službo božjo, pa zadeva je tako važna, da jo je treba večkrat ponavljati. In zato sem se namenil, vam danes nekoliko povedati o pobožnosti med službo božjo, to pa še tem rajši, ker sem vam ravnokar prebral sv. evangelij o dobrem pastirju, ki mora v vsakem kristijanu vzbuditi sklep: Ker je Jezus nam tako dober pastir, hočemo pridno poslušati njegov glas, ki nas zlasti vabi k službi božji. Imela bo pa današnja pridiga dva dela, zato ker tudi k nedeljski službi spadate dve reči, namreč sv. maša in pridiga. In zato vam

bom v 1. delu govoril o sv. maši in v 2. o pridigi in vam povedal, kako moramo biti pričujoči pri teh delih nedeljske službe božje, če hočemo, da nam bodo v korist.

I. Jezus je prišel na svet iskat in zveličat, kar je bilo izgubljenega. Prišel je, da bi svojo kri prelił in svoje življenje dal ter nas tako odrešil greha in večnega pogubljenja. Saj On sam pravi v današnjem evangeliju: *Dobri pastir dá svoje življenje za svoje ovce.* (Janez 10, 12) In nekje drugod je rekel: *Fas dam svoje življenje, da bodo vsi, ki v me verujejo, dosegli večno zveličanje.* Ljubi Jezus je za nas vse storil, vse pretrpel, celó umrl, o dragi kristijani. Da bi si pač mi hoteli v lastno korist obrniti njegovo ljubezen in njegovo smrt! Da bi se pa mi večkrat spominjali na njegovo ljubezen in na njegovo smrt na križu, ali veste kaj je Jezus v ta namen storil? Postavil nam je spomin svoje ljubezni in svoje smrti. Na večer pred svojim trpljenjem je sedel s svojimi učenci kakor ljubezniv oče zraven svojih otrok pri mizi, pri zadnji večerji. In rekel jim je, da jih bo moral zdaj kmalu zapustiti, da ne bo več med njimi bival, ker se bliža ura njegove smrti. Toda pokazati jim je hotel svojo veliko ljubezen. Ker sam ni več kot človek med njimi ostal v prejšnji podobi, je hotel ostati v drugačni podobi. Vzel je namreč kruh v svoje roke, posvetil ga je, razlomil in dal svojim učencem, rekoč: *Vzemite in jejte; to je moje telo, ki bo sa vas v smrt dano.* In potem je vzel kelih z vinom, ga je posvetil in dal svojim učencem, rekoč: *Vzemite in pijte iz njega, to je moja kri, ki bo sa vas prelita.* In ko je to rekel, je pristavil še neke druge važne besede, namreč: *To delajte v moj spomin.* In s temi besedami je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa in daritev sv. maše. Kajti njegovi učenci so delali, kakor jim je ukazal, in mašniki še danes tako delajo, ker vsak dan pri sv. maši spreminjajo kruh in vino v Jezusovo telo in kri, ter tako ponavljajo njegovo daritev na sv. križu, kakor je On sam rekel, v njegov spomin, da bi namreč spominjali sami sebe in vernike na Jezusovo ljubezen in na njegovo smrt.

O, dragi kristijani, ko bi mi hoteli spoznati velikansko dobroto, ki nam jo je Jezus s tem postavil! Spominjajte se včasih, posebno danes med sv. mašo na veliko dobroto sv. maše in zahvalite se prav iz srca ljubemu Bogu, da ste lahko tolikrat pri sv. maši, obračajte pa tudi to sv. daritev v svojo lastno korist.

Malo je tacih kristijanov, ki bi ne hodili k sv. maši, ki bi ne imeli spoštovanja do sv. maše. In pobožni kristijani si nič bolj ne želijo, kakor da bi bili s pravo pobožnostjo pri sv. maši. Večkrat pravijo: Ko bi le vedeli, kako moramo biti pri sv. maši! Gotovo ste sicer to že večkrat slišali, pa marsikdo je morda tudi že pozabil; zato vam bom pa danes še jaz povedal, pa prav ob kratkem, da si boste lažje zapomnili. Spominjajte se pri sv. maši na Jezusovo smrt na križu in darujte sami sebe Jezusu, kakor se je On za vas daroval. Če tako storite, potem ste prav dobro pri sv. maši, potem se združite z mašnikom, da, z Jezusom samim. Da smo na ta način, če namreč med sv. mašo mislimo na Jezusovo smrt in sami sebe Bogu darujemo, res prav dobro pri sv. maši, to nas uči ljubi Jezus sam. Saj je rekel: *To delajte v moj spomin!* Bodite tedaj, dragi kristijani, pri sv. maši tako, kakor če bi stali pod križem na gori Kalvariji ter gledali, kako Jezus trpi. Kako bi vam bilo pač pri srcu, če bi bili videli viseti svojega Jezusa na križu, kako je ves z ranami obdan, stopen in krvav, če bi bili videli, kako je nagnil svojo glavo ter v strašnih bolečinah svojo dušo izdihnil, kaj bi pač občutilo takrat vaše srce? Glejte, pri sv. maši se Jezus ravno tako za vas daruje, kakor se je daroval na sv. križu, samo na nekrvav način. Ali se tudi kaj spomnite med sv. mašo nanj, ali kterikrat mislite na njegovo smrt pri sv. maši?

Potem pa pravim, da moramo med sv. mašo sami sebe Bogu darovati. Kaj pa se pravi to? Nič drugega, kakor da trdno sklenemo, tako živeti, da bo Bog imel dopadajenje nad nami. Kajti Bogu se ne sme nič slabega dati, njemu ne moremo grešnega življenja darovati; nad takim darom ne more imeti veselje. Ne, če se hočemo Bogu darovati, moramo prej greh zapustiti. In zato vam najbolje lahko rečem, kako se Bogu med sv. mašo darujte, če samo pravim: Obudite med sv. mašo srčno kesanje nad svojimi grehi in ob enem trden sklep popoljšanja. Posebno to storite pred in po povzdigovanju.

Da, dragi kristijani, ko bi bili res vsi kristijani tako pri sv. maši, ko bi se res med sv. mašo spominjali na Jezusovo smrt in iz ljubezni do Jezusa svoje grehe obžalovali in trdno sklenili se popoljšati, kak velikanski dobiček bi pač imeli od sv. maše. Nočem o vas slabo misliti, in upam, da jih je dosti med vami, ki se res med sv. mašo lepo obnašajo in si prizadevajo, da bi bili pobožno pri njej navzoči. Vem pa tudi, da je dosti kristijanov,

ki so prav slabo pri sv. maši, katerim maša ni v korist. Veliki teden ste videli, kako je Jezus strašno trpel in na sv. križu iz ljubezni do vas umrl. O tudi takrat, ko je v resnici na sv. križu umiral, tudi takrat jih je stalo mnogo pod križem, pa med tem, ko je Jezus na križu umiral, so ga zasmehovali in zasramovali. In tako je tudi še dandanes. Pri sv. maši se Jezus ravno tako za nas daruje, kakor na sv. križu, in, dragi kristijan, med tem, ko Jezus za te umira in teče njegova kri na altarju, tako blizo tebe, takrat se ti pogovarjaš in smeješ? Da, dragi kristijani, videl sem že, kako so stali nekateri med sv. mašo zunaj cerkve, kako so se pogovarjali, okoli sebe gledali, smejali, videl sem, kako so se suvali in pehali, in takrat bilo je v cerkvi ravno povzdigovanje. Tako so se obnašali, med tem ko je zvonček naznanjal, da se v cerkvi ravno kar povzdiguje kelih z Jezusovo krvjo. In spomnil sem se takrat na besede sv. pisma: Njega kri nima zanje koristi. Mislim sem si, zastoj teče Jezusova kri na altarju, sami je nočejo v svojo korist obračati. Da, če človek kaj takega vidi, potem si res lahko misli, kako slabo je marsikak kristijan pri sv. maši. Kristijan! Ali misliš, da si ti že pri sv. maši, če le prideš stat v cerkev ali k cerkvi? O ne! Med sv. mašo moraš paziti vsaj na štiri glavne dele sv. maše in tudi kaj moliti, ne pa pogovarjati se. Kdor pa se med sv. mašo tako grdo obnaša, tak ni pri maši, čeravno pri cerkvi stoji, in kdor ni pri sveti maši, ta ima smrten greh. Zato sem si pa tudi že večkrat mislil: Za take bi bilo bolje, da bi doma ostali. Če doma ostane nalašč, ima res smrten greh, če pa pride k cerkvi in se tam pogovarja in smeje, ter nič ne pazi na sv. mašo, ima pa tudi smrten greh, in zraven pa še slab zgled daje, druge pohujšuje, da se v poznejših letih ravno tako grdo obnašajo. Če bi pa doma ostal, bi vsaj slabega zgleda ne dajal. — Tako slabo se tedaj nekateri obnašajo med sv. mašo. Pa še na nekaj bi vas opomnil. Akoravno bi bilo v cerkvi in okoli cerkve vse še tako lepo urejeno in tudi obnašanje v cerkvi še tako spodobno, bi nam to vendar ne pomagalo veliko, ako bi onečastili pot v cerkev ali iz cerkve posebno z nečistimi besedami. Ste razumeli te besede, kaj ne, saj so dovolj jasne. O da, priprava za sv. mašo je večkrat nesramno govorjenje, zahvala za sv. mašo je pa ravno taka. Ko je Jezus na sv. križu umrl, takrat so tudi tisti, ki so ga prej zasramovali, rekli: *Resnično ta je bil Sin Božji*, in skesano so se trkali na svoja prsa, ter so šli domu. Ali tudi vi tako greste od sv. maše? Komaj je sveta

maša končana, pa hitro en spačen križ in potem pa ven, ven, na trg, in tam se pač vse druge reči marsikdo pomenkuje, kakor pa da bi mislil na smrt Jezusovo in na svoje grehe. Kaj mu mar sv. maša, kaj se pač on za to zmeni, zdaj na vse kaj drugega misli, lahko bi vam povedal na kaj, pa saj sami predobro veste.

II. Taka je pobožnost marsikaterega kristijana pri sv. maši. Pa k nedeljski službi božji ne spada samo sv. maša, ampak tudi pridiga.

Da, pridiga! Vidite, dragi kristijani, jaz sem že večkrat mislil: Toliko pridig slišijo ljudje vsako leto; skozi leto in dan vsako nedeljo in praznik dopoldne dve pridigi, popoldne zopet krščanski nauk, pa vse vkup nič ne izda. Kaj pa je vendar vzrok temu, da se toliko pridiguje, pa imajo vendar ljudje tako malo ali pa prav nič od tega? Prvi in poglobitni vzrok, dragi kristijani, je pač gotovo ta, da malokdo med pridigo kaj posluša. Med mašo morda še kaj moli, potem pa, ko zvonec zapoje in naznani, da bo zdaj le pridiga, morda evangelij še posluša, potem pa si misli: No, zdaj le se bom pa malo oddahnil. Potem pa misli na svoja domača opravila, ali pa, kar je še slabše, okoli sebe gleda, nečiste misli pase; druga zopet gleda kakšno obleko ima ta ali ona, ali kam bo treba popoldne iti, marsikdo tudi malo zaspi. In potem mašnik pravijo: Amen, pa marsikdo o pridigi ravno toliko ve, kakor prej, ravno toliko, kakor bi ga ne bilo v cerkvi. Še-le takrat, ko se beró oznanila, takrat se zave in malo posluša. Tako je marsikak kristijan pri pridigi. Ali ni res tako, dragi kristijani? Žalibog, da je. Pa prašaj kakega otroka v šoli, kaj pa je bila pridiga, kaj pa je bil evangelij, ne bo vedel nič povedati. Pa kaj bi otroka spraševal, otrok je še preveč lahkomišljen in raztresen, odraščenega vprašaj, odraščenega: kaj pa so danes pridigovali, kakšen evangelij pa je bil danes, izmed sto ti jih ne bo deset odgovorilo na to vprašanje. Pa glejte, dragi kristijani, če vas človek tako-le iz prižnice pogleda in vidi, kako imate glave obrnjene proti prižnici in vse zvesto v pridigarja gleda, bi mislil: Da, ti ljudje pa poslušajo, to jih je kar veselje gledati in jim pridigovati — zakaj veste, to za pridigarja ni nič kaj veselega, če si lahko misli, da ga skoraj nihče ne posluša, ampak je ravno tako, kakor bi tem-le stenam in podobam govoril — pa če bi vas videl, bi, kakor sem rekel, lahko mislil: Ti pa poslušajo! Če bi pa potem po pridigi katerega prašal, malokdo bi vedel o pridigi kaj povedati. Kako pa to? Saj je že neki svet mož rekel: Pridiga gre ljudem mimo ušes, ali v srce jim ne pride.

Tako je marsikdo, ne vsi, pri pridigi, ki je v cerkvi. Pa, dragi kristijani, saj ste slišali, kako je rekel Jezus v današnjem evangeliju: *Imam še druge ovce, ki niso iz tega hleva.* Pri teh besedah sem se jaz spomnil na tiste kristijane, ki stojé skoraj zmirom zunaj cerkve. Pa mi bo morda rekel kdo izmed vas: Pa kaj jim vendar hočeš tistim, ki stojé zunaj cerkve, saj vidiš, da je cerkev polna, saj ne more nobeden več notri. O, dragi kristijani, nič jim nočem, in tudi vem, da morajo nekateri, namreč tisti, ki prepoznó pridejo, tisti, ki še na trgu stojé, med tem ko je mašnik že pri oltarju, da morajo taki zunaj cerkve ostati. Ampak to je čudno, da so skoraj zmirom ravno tisti in tiste zunaj cerkve, in še bolj čudno je pa to, kako se taki obnašajo med sv. mašo in med pridigo. Naj bi bili zunaj cerkve, če bi le kaj molili in poslušali. Kako se obnašajo med sv. mašo, sem že povedal, med pridigo obnašajo se še slabše. Tudi to sem že sam videl. Dokler so brali na prižnici evangelij, so še stali pri cerkvi in poslušali, in ko se je pridiga začela? O kaj takim mar za pridigo, to jim je deveta briga, kar bodo gospod na prižnici povedali. Zato je pa treba zdaj kaj drugega delati, da ne bo dolg čas. Komaj se je začela pridiga, so se začeli pomenkovati, da je bilo žalostno gledati.

Tako se marsikak kristijan zunaj cerkve, pa tudi v cerkvi med pridigo obnaša, da namreč nič ali prav malo posluša. O to zaničevanje božje besede ima prej ali slej slabe in žalostne posledke. Pridiga je zato postavljena od sv. cerkve, da bi duhovniki poučevali vernike v sv. resnicah in njihovih dolžnostih. Če pa ljudje nočejo poslušati, kako se bo pa dosegel ta namen? In zaradi tega, ker ljudje nič ne poslušajo, se pa tudi vidi jako žalosten nasledek tega, namreč grozna nevednost v krščanskem nauku. Seveda, dokler je v šolo hodil, se ni dosti učil, in ko iz šole pride, pa vrže katekizem stran in ga nikoli več ne pogleda, še takrat ne, ko je treba iti k velikonočnemu izpraševanju, pridige nikoli ne posluša, h krščanskemu nauku tudi ne hodi, potem v resnici ni čuda, da se dobi pri nekaterih tako grozna in strašna nevednost v krščanskem nauku. Kdor pa pridige ne posluša, ta ne škoduje le samemu sebi, ampak dela tudi nečast ljubemu Bogu, kajti Božji nauk oznanujejo pridigarji. In, dragi kristijani, ali vas naj še opomnim na besede Jezusove, katere je On govoril Judom, in katere ste slišali sami v evangeliju, ki se vam je bral na tiho nedeljo v postu? Tako-le je rekel Jezus Judom: *Kdor je iz Boga,*

ta poslušaj besedo božjo. Zaradi tega vi ne poslušate, ker niste iz Boga. (Janez 8, 48.) Ali mar ne veljajo te besede tudi tistim, ki pridige ne poslušajo, ki se za to nič ne zmenijo, kar jim duhovnik pove na prižnici? Saj veste, kako je Jezus rekel svojim učencem in njihovim naslednikom, duhovnikom: *Kdor vas poslušaj, mene poslušaj, kdor pa vas zaničuje, mene zaničuje.* O, dragi kristijani, tudi o tem bo treba enkrat odgovor pred Bogom dati, ker marsikdo besedo božjo zaničuje in pridige ne poslušaj.

Ko je dal Bog Izraelcem deset Božjih zapovedi, ponovil je nazadnje še enkrat zapoved o nedeljskem posvečevanju ter rekel: *Praznujte nedelje in spoštujte moje svetišče. Jas sem Gospod.* In obljubil jim je, da jih bo blagoslovil ter jim dobrote skazoval, če bodo tako delali; ako pa ne bodo njegovih nedelj posvečevali, jih bo obiskal z različnimi nadlogami in težavami. Dragi kristijani! Ali mislite, da bo z nami drugače ravnal? Da, če bomo nedeljo posvečevali, oblagodaril nas bo; če pa bomo nedeljo onečesčevali s tem, da se bomo med sv. mašo in pridigo slabo obnašali ter nedeljsko službo božjo zaničevali, ali pa morda celo nedeljo porabljevali v pijančevanje in nečistost, potem, predragi v Gospodu, nam dan Gospodov, nedelja, ne bo v blagoslov, ampak v prokletstvo! Amen.

M. K.

2. Jezus dobri pastir.

Jaz sem dobri pastir in poznam svoje ovce in moje poznajo mene.

Jan. 10, 14.

Zadnje leto svojega pozemelskega življenja je Gospod Jezus Kristus sabotni dan ozdravil nekega slepca. Ta čudež, ki se je zgodil na praznik, je silno razsrdil farizeje. Le ti so precej razupili Gospoda kot oskrunjevalca sabote, kar je bilo v starem testamente najhujše zločinstvo. Sovraštvo teh farizejskih hinavcev je tako daleč seglo, da niso samo Jezusu stregli po življenju, ampak izobčili so iz templja tudi vse one, ki so verovali Gospodu in za njim hodili. Da, celo onega ozdravljenega slepca, ki ni hotel tajiti, da se je nad njim zgodil tolik čudež, so pahnili jezno in srdito

iz občestva vseh pravovernih Judov. Ko je Jezus slišal o krivičnem in ostudnem ravnanju onih, kateri so se šteli za duhovne voditelje in predstojnike judovskega ljudstva, ga je obšla mila žalost nad toliko krivičnim ravnanjem. Da bi tedaj ljudstvu pokazal, kdo je njih pravi duhovni voditelj, njih pravi dober pastir, jim je povedal ono mično priliko, katero ste ravnokar slišali v današnjem sv. evangeliju. V tej prekrasni priliki se imenuje Jezus samega sebe dobrega pastirja, med tem ko farizeje, katerim ni nič za blagor svojih, nazivlja najemnike; verniki pa, ki slušajo na glas svojega nebeškega vodnika, so zveste ovčice Kristusove črede. Ob enem je Jezus s to priliko ljudstvu pokazal, da so se nad njim izpolnile preroške besede sv. pisma stare zaveze, ki pravi: *In obudil jim bom pastirja, on jih bo pasel in on jim bo pastir.* (Ec. 34, 23.) In v resnici, kako lepo se prilega Gospodu podoba dobrega pastirja in današnji sv. evangelij je tako krasen in poučen, da vam ne morem družega govoriti, kakor edino le o Jezusu, dobrem pastirju.

Fas sem dobri pastir, pravi Jezus in on našteje tudi vzroke, zakaj si prilastuje to ime: Dober pastir dá svoje življenje za svoje ovce, in dober pastir pozna svoje ovčice. In res, Jezus je dal življenje za svojo čredo; pred kratkim šele smo se hvaležnega srca spominjali te največje ljubezni svojega dobrega pastirja. A On ni pretrpel samo bridke smrti za nas, ampak celo svoje 33letno življenje je žrtvoval za nas. On se je odpovedal vsaki prijetnosti tega sveta, on se je izpostavljaj najhujšim nevarnostim in težavam, kadar se je šlo za to, da je rešil iz trnja uboge in zapuščene ovčice in jih vodil na pravo pot. Tam v Jeruzalemu ga vidimo celo po noči bedeti pri Nikodemu, da ga poučuje o oni prijetni in sladki dušni paši; vidimo ga zopet pri vodnjaku s Samarijanko, da to ubogo že popolnoma izgubljeno ovco pripelje v svoj hlev. Zopet drugokrat ga vidimo, kako prehodi s trudnimi okrvavljenimi nogami širono judovsko deželo, da pride tja do sidonskih mej, kjer ga že čaka uboga izgubljena ovčica, ona žena, ki je tako dolgo trpela na krvotoku. Dobri pastir jo ozdravi in ozdravljeno sprejme ljubeznivo med svojo čredo. Zdaj ga zagledamo tam v Cahejevi hiši, ko sedi sredi cestnarjev in grešnikov. Farizeji se spotikajo nad takim ravnanjem, a Gospod se ne zmeni zanje, on hodi za svojimi ovčicami in jih išče, kjerkoli se mu ponuja priložnost. Zopet ga zagledamo tam v farizejevi hiši, pred njim

pa je ovčica, ki se je zapletla v gosto, strašno bodeče trnje. A dobremu pastirju se taja srce ljubezni do te izgubljene reve. On je ne pahne od sebe, on je ne pusti v strašnemu trnju, ampak ljubeznivo, nebeško se nagne k njej in ji govori tolažilne besede: *Magdalena, tvoji grehi so ti odpuščeni!* In glejte, Gospod je rešil ovčico, in od onega trenutka je hodila ta ovčica za pastirjem, in ga ni več zapustila. Apostoli so zbežali, ko je visel na sramotnem križu, Magdalena pa, ovčica, katero je Gospod iz trnja poiskal, je stala pod križem in ni zapustila svojega dobrega pastirja. Zopet zagledamo Gospoda zamišljenega sedeti tam v templu, v hiši svojega Očeta. Kar naenkrat pride gosta druhal farizejev ter privleče zvezano prešestnico, da bi jo po judovski postavi kamenjali. Farizeji hočejo Gospoda pripraviti v zadrego; zato ga vprašajo, ako jim je dovoljeno ravnati po Mojzesovi postavi. Mislili so: Če Učenik reče, da ne, potem se bo pokazal zasramovalca Mojzesove postave, in tako bodo imeli vzrok, ga umoriti. Gospod jim odgovori z nebeško modrostjo: *Kdorkoli je med vami bres greha, ta naj vrže prvi kamen na njo.* In glejte, osramočeni so odšli eden za drugim. Ko so vsi odšli, tedaj jo Jezus ljubeznivo posvari in reče: *Žena, pojdi in ne greši več!* O kako dober, kako nebeško mil je pač ta pastir, ki se usmili celo tacih hudobnih ovčic, ki je hodil celo življenje za zgubljenimi ovčicami, za grešniki, in jih je k sebi vabil! Da, še v smrtni uri je pozabil celo na svoje trpljenje, ter je še eno zgubljeno ovco, desnega razbojnika, ljubeznivo sprejel v svoj hlev. O prevelika neskončna ljubezen dobrega pastirja, ki sam na se pozabi in trpi krvavo smrt za svoje izgubljene ovčice. Kako resnične so tvoje desede, o ljubi Jezus: *Čas sem dobri pastir in dam svoje življenje za svoje ovce. Imam še druge ovce, ki niso iz tega hleva, tudi tiste moram pripeljati, in bo en hlev in en pastir.* Te besede Jezusove se nanašajo na vsa ona ljudstva, ki niso bila Judovskega rodu, torej na vse sedanje pagane. Med ta ljudstva so spadali tudi naši predniki, ki so bili malikovalci. Jezus jih je poklical po svojih apostolih med svojo čredo, kakor kliče še dandanes pagane v različnih delih sveta po svojih misijonarjih in duhovnikih. Da, škofi in duhovniki so prejeli od Jezusa pastirsko službo, katero je Jezus sam izročil sv. Petru in vsem njegovim naslednikom rekoč: *Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce.* In ker je ta Kristusova čreda v teku 1900 let neizmerno narastla, ker šteje v vseh delih sveta nad 240 milijonov ovčic, zato je bilo treba veliko,

veliko dobrih pastirjev, veliko gorečih duhovnikov, izmed katerih pa vsak opravlja ravno tisto pastirsko službo, kakor Jezus Kristus, prvi dobri pastir. Morda je marsikdo izmed vas, ki še nikdar ni mislil na to vzvišeno čast svojih duhovnih pastirjev. Morda je tudi že kdo zaničljivo govoril o njih, ter ni hotel pripoznati nesebičnega, trudapolnega ravnanja duhovnikov. Ne govorim sicer o onem skritem blagem usmiljenju, ki ga marsikak Kristusov pastir skazuje, ne da bi svet za to vedel, tudi nečem govoriti o tem, koliko hudobij in krivic se zabranjuje vsled modrega ravnanja in upliva od strani duhovnikov, tudi ne omenim, kolikokrat duhovnik z resno, včasih celo ostro besedo stori, da se zopet povrne mir in zakonska ljubezen v družine, kolikokrat se včasih edino le duhovniku posreči, koga oteti strašnega prepada, kamor ga pelje strast in hudo nagnenje. O vsem tem ne govorim, tega ljudje ne morejo presoditi in ceniti, poplačati more to delovanje edino le Bog, kateremu ni nič skritega. Toda zamolčati ne morem, kar pravi Kristus o apostolih in njih naslednikih v pastirski službi: *Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas saničuje, mene saničuje.*

Kristusova izrečna volja je torej, da verniki svoje duhovne pastirje spoštujejo, in da duhovni pastirji spoštovanje tudi zaslužijo, tega ne bo nihče tajil, ki je le količkaj pravičnega mišljenja. Duhovniki skrbé za vaš najviši namen, za vaše duše, zato se trudijo ves čas svojega življenja, da ne zgrešite svojega cilja, večnega zveličanja. Komaj zagledaš luč sveta, komaj so te prinesli botri prvokrat v cerkev, že te prejme duhovnik pri cerkvenih durih in te prerodi v otroka božjega pri krstnem kamnu. In ko si malo odrastel, si vse prizadeva duhovnik, da ti vcepi dobro seme v mlado srce. Duhovnik je tudi v poznejšem življenju vedno tvoj zvesti prijatelj. Kolikokrat moreš edino le njemu potožiti, kar te teži, edino le On ti more prav svetovati in ti dajati zdravil za bolno, nesrečno srce. In ravno zaradi tega, da more duhovnik vsakemu biti pribežališče v britkostih in dušnih stiskah, da more vse svoje ovčice objeti z enako, nesebično ljubeznijo, ravno zato je prost vsacih verig in spon, stoji osamljen kakor skala sredi družega sveta in ni navezan na nobeno drugo bitje, kakor edino le na svojo od Boga mu izročeno čredo. Pravo sočutje imeti s človeško revščino, pravo ljubezen čutiti do nesrečnega človeštva more edino le duhovnikovo srce, zakaj to srce je prosto, v tem

srcu ne razsaja vihar posvetnih strasti, v tem srcu gori edino le mila svitla luč ljubezni do Jezusa, nebeškega pastirja in ljubezni do ubogih, velikokrat od vsega sveta zapuščenih Kristusovih ovčic. Duhovnik ti na strani stoji tudi takrat, kadar te vsi drugi že popusté, tudi takrat, kadar bežé zaradi kužne bolezni najbližji sorodniki, on ti ljubeznivo prigovarja in te tolaži tudi takrat, kadar si v smrtnih težavah, in kadar si izdihnil svojo dušo, ti še prihiti na pomoč s svojo molitvijo in ti rahlo zatisne trudne oči. Zatorej spoštujte Gospodove maziljence, molite, da bi vam Bog vselej pošiljal dobre pastirje, zakaj dober duhovni pastir je dar božji, za katerega je treba prositi. Podpirajte pa tudi vselej trud svojih dušnih pastirjev s svojo pobožno molitvijo, z eno besedo: bodite tudi vi dobre ovčice, poslušajte glas dobrega pastirja, ki vam govori in vas kliče po svojih služabnikih, dušnih pastirjih. — Amen.

J. Renier.

Tretja nedelja po Velikinoči. (Varstvo svetega Jožefa.)

1. Devištvo.

Teh besedi ne razumejo vsi, ampak katerim je dano . . . Kdor more umeti, naj umé. Mat. 19, 11—12.

Sv. Jožef je bil od Boga namenjeni ženin prečiste Device Marije in varih božjega Deteta. Imel je pa za to dvojno častno službo vse potrebne osebne lastnosti. Bil je pobožen, delaven, varčen in skrben. Sv. pismo samo pravi, da je bil pravičen. Pred vsem pa se sveti na njem deviška čistost; zavoljo tega ga je Bog tako visoko povzdignil in njemu v skrb izročil Mater božjo in presv. Dete Jezusa. Zatorej pa vidite na podobi sv. Jožefa lilijo v desnici, ki pomeni neomadeževano devištvo.

Naša dobra mati, sv. katoliška cerkev, nas je izročila svetemu Jožefu v varstvo. Ker se je sv. Jožef posebno odlikoval v sveti čistosti, zato tudi posebno varuje nedolžnost in sv. čistost.

Današnji praznik varstva sv. Jožefa mi daje torej povod, da tudi jaz enkrat govorim k vam o sv. devištvu. Kakor je nebo

vzvišeno nad zemljo, tako je devištvo vzvišeno nad zakonom. In kakor je duša popolnejša od telesa, tako je tudi devištvo popolnejše od zakonskega življenja. Sv. Tridentinski zbor torej naravnost pravi: „Ko bi kdo rekel, da ima zakonski stan prednost pred deviškimi, ali trdil, da je bolje in zveličavniše stopiti v zakon, kakor pa ostati v deviškem stanu, ta naj bo izobčen.“ (S. 24, c. 10.)

Hvala Bogu, mnogo je ljudi na svetu, ki devištvo visoko cenijo in ga prostovoljno ohranijo iz ljubezni do Boga. Taki se nahajajo nele v možkih in ženskih samostanih, nele v duhovskem stanu, marveč tudi med svetom so kristijani, ki ne dajo zaklada sv. devištva za nobeno ceno. Te so najlepše in najljubeznjivše cvetice na vrtu božjem na zemlji. Razložiti vam hočem:

1. Kaj uči Jezus, kaj apostoli, kaj sv. cerkev o deviškem stanu;

2. odkod to, da svet devištva ne mara in ga ne voli?

I. Kakor priča življenje svetnikov, se človek lahko v vsakem stanu zveliča. Vendar je gotovo, da se v nekaterem stanu lažje in hitreje pride do krščanske popolnosti. Kaj pravite torej, v katerem stanu človek lažje dospe do čednosti in do zveličanja, v deviškem ali zakonskem? — Vprašajmo Jezusa in apostole. Ko je Jezus pridigal na gori, je izrekel osem blagrov. Ubogim v duhu je obljubil nebeško kraljestvo, krotkim posest zemlje, žalostnim tolažbo. Njim pa, *ki so čistega srca*, je obljubil naravnost, da *bodo Boga gledali*. — „Ako je Jezus govoril z navadnimi ljudmi, imenoval se je pastirja, učenika; kadar je govoril o devicah, imenoval se je naravnost njihovega ženina“, pravi sv. Atanazij. Device so mu torej najljubše. — Dalje: Koga je Jezus najbolj odlikoval, s kom najraje občeval? Z devicami. Za mater je izvolil najčistejšo devico, za rednika deviškega Jožefa, za predhodnika čistega Janeza krstnika; in apostol, katerega je Jezus najbolj ljubil, ki je slonel na njegovih prsih, in kateremu je umirajoč izročil svojo mater, je bil deviški Janez. Jezus je torej z besedo in djanjem pri vsaki priliki odlikoval in povzdigoval devištvo.

Kakor Jezus, tako so učili in ravnali tudi apostoli. Sv. Janez piše o skrivnem razodenju, da jih bo mnogo šlo v nebeško slavo. Tisti pa, ki bodo najbližji Jagnjeta, in ga bodo spremljali, kamorkoli pojde in mu peli pesem, ki je nobeden drugi peti ne zna, ti so duše deviške, oblečene v bela oblačila.

Kako lepo piše tudi sv. ap. Pavel o devištvu, katero je tudi on neomadeževano ohranil. On piše do Korinčanov: *Želim, da bi bili vsi, kakor jaz. Pa vsak ima lasten dar od Boga, eden tako, eden pa tako. Rečem pa neporočenim in vdovam: Dobro je sanje, če tako ostanejo, kakor tudi jaz . . . Kdor je brez žene, skrbi za to, kar je Gospodovega, kako bi Bogu dopadel; kdor je pa oženjen, skrbi za to, kar je svetovega, kako bi ženi dopadel, in je razdeljen. — Tudi devica misli, kar je Gospodovega, da bi bila sveta na telesu in na duhu. Katera je pa omožena, misli na to, kar je svetovega, kako bi možu dopadla. — Zatorej svetuje sv. Pavel očetom: Kdor torej omoži svojo devico, prav stori; in kdor je ne omoži, bolje stori. — Ker so tedaj Jezus in apostoli tako visoko povzdignili devištvo, se je našlo v prvih stoletjih krščanstva prav veliko devic, ki so dale devištvu prednost pred vsako še tako častno in imenitno zaroko.*

Dandanašnji se je stvar močno spremenila. Ljudje se rajši ravna po nauku sveta, kakor po nauku Jezusovem in apostolov. Svet pa črti deviški stan; vsak sili v zakon, če je poklican ali ne; kakor da bi le v zakonskem stanu cvetela sreča in bi se le po tem stanu prišlo v zveličanje. Prišli smo že tako daleč, da se device ravno zavoljo devištva zasramujejo in da se devištvo naravnost imenuje brezpametno. Da, ljubi moji, devištvo glasno obsoja nečistnike in mehkužne, in zato ima toliko sovražnikov. Pa še drugi vzroki so, katere hočemo zdaj preiskati.

II. Mnogi so vzroki, zakaj svet ne voli devištva, in prvi je p o m a n j k a n j e l j u b e z n i d o B o g a. Kdor nima ljubezni v svojem srcu, ta rad ne žrtvuje, najmanj pa nedolžnost srca. Ljubečemu pa je vse lahko. Pomislite, kaj storé ljudje iz ljubezni eden do drugega, koliko prenesó in žrtvujejo. Neki mladenič je po sili stopil v zakon, dasi so mu stariši odgovarjali. Mislil je, da brez izvoljene ne more živeti. Čez eno leto pa je zapustil ženo in otroka in šel v Ameriko, kjer mora trdo delati, ne da bi mu žena zamogla lajšati trpljenje. Glejte, kaj vse daruje človek zavoljo ljubega kruha. Toda še večja darežljivost se najde pri dušah, ki goreče ljubijo Boga. Njim ni noben dar pretežek. In ker vedó, da Bog čiste duše najbolj ljubi, zatorej se z veseljem odpovedó zakonski zvezi in goreče služijo Bogu v deviškem stanu. Dobro namreč vedó, da je Jezus Kristus, božji Sin, njim za ljubo tudi zapustil nebeški prestol in kot revno dete prišel na svet, 33 let živel v največji revščini in potem človeku za ljubo umrl na strašnem

križu. In jaz, pravi bogoljubni kristijan, jaz hočem Jezusu za ljubo tudi zatreti meseno poželenje in se tako posvetiti svojemu Odrešeniku.

Poglejte, ta goreča ljubezen je ugasnila dandanašnji v mnogih srcih, in na njeno mesto je stopila druga, kalna, svetna ljubezen; zatorej se marsikaterim zdi devištvo težavno ali celo nemogoče. Z ljubeznijo do Boga je pa tudi ugasnila ljubezen do domačih, zlasti do bratov in sester, in pomanjkanje te ljubezni je drugi vzrok, da dandanes vse sili v zakon. V poprejšnjih časih so se ženili le starejši sinovi ali hčere, mlajši so ostali prosti pri svojih bratih, pomagali jim pri delu in pri izreji otrok; bili so v hiši čislani in spoštovani, v starosti in bolezni bolje preskrbljeni, kakor dandanes stariši od lastnih otrok. — O kako se je pa to spremenilo v novejšem času! Mlajši brat ne posluša več starejega, in mlajša sestra ne uboga več stareje. Vsak pravi: Čemu mi je treba služiti za hlapca ali deklo pri hiši? Zakaj bi jaz delal za druge, zakaj svoje premoženje prepuščal drugim; saj lahko začnem na svojo roko, vsaj bom vedel, zakaj delam. Glejte, ponižnosti in podložnosti manjka, ki sta hčere strahu božjega, zatorej dandanes otroci ne gledajo več na splošni blagor, marveč vsak skrbi le sam zase.

Nekatera dekle naravnost pove, da se moži, samo da bi bila preskrbljena. Pač je preskrbljena, pa ne v pravem pomenu besede, marveč „s skrbmi je obložena“. Poprej je imela skrb le zase, zdaj pa jo ima za moža in otroke. Prej je lahko opravljala razne pobožnosti, zdaj je po mnogih opravkih zadržana. Prej je imela skrb v prvi vrsti le za zveličanje, zdaj ji je prva skrb za vsakdanji kruh. — Pa vzemimo, da nima krušnih skrbi, pomislite, da se mož in žena postarata. Ako nimata otrok, sta sama sebi prepuščena, nikogar ni, da bi jima postregel. Oba na en dan tudi ne moreta umreti, eden na vsak način ostane v veliki zapuščenosti. Če pa imajo otroke, se zopet uresniči pregovor: Majhni otroci, male skrbi; veliki otroci, velike skrbi. — Ko otroci odrastejo, naredé kakor njihovi stariši: zgodaj silijo v zakonski jarem, tudi oni hočejo biti preskrbljeni. In če jim stariši ne dajo potrebne dote ali jim nočejo izročiti gospodarstva, oh kakšne težave so v hiši, koliko kletvine, sovraštva itd. Da je temu res tako, sami dobro veste. Pa če ne verjamete, vprašajte starega očeta ali mater, kako se jima godi, odkar sta izročila gospodarstvo mlajšim.

In kdo najbolj toži čez revščino? Ali ne zakonske žene? — Ali ne tožijo ravno one najbolj čez križe in težave? — Ni pa z lepa slišati, da bi bil kdo prostovoljno devištvo izvolil in ga

zvesto ohranil, potem pa padel v revščino in pomanjkanje. Le pogledajte med seboj. Vsi ti samci in samice so kolikor toliko preskrbljene; Bog jim je njihov majhen zaslužek tako blagoslovil, da jim ni treba ravno lakote trpeti; med tem, ko na duri zakonskih dostikrat trka lakota in pomanjkanje.

Pa mi boste rekli: Če je tako, tedaj je pač najbolje, da ostanemo vsi v samskem stanu. — Ljubi moji! Tega nisem rekel, in tega tudi Bog ne tirja od vas. Komur je Bog dal zdravo, krepko telo in pa toliko premoženja, da lahko preskrbi družino, ta naj se ženi ali mož, če čuti veselje in pogum za ta stan. Saj pravi apostol: *Kdor omoži svojo devico, prav stori!* — Kdor je pa šibkega, bolehnega telesa in nima toliko premoženja, da bi pošteno preživil svojo družino; ali pa, kdor čuti v svojem srcu posebno gorečo ljubezen do božjega Zveličarja, ta naj njega izvoli za svojega ženina, nikdar mu ne bo žal. Tukaj velja beseda apostola: *Kdor svojo devico ne omoži, bolje stori!* — O koliko zakonskih bi se rado povrnilo v samski stan, ko bi bilo mogoče!

Zatorej, krščanski mladeniči in dekleta, preden se v zakon podaste, dobro premislite, kaj storite. Zdaj ste prosti; imate skrb le zase, potem pa pridejo skrbi in dolžnosti do moža, do otrok, do družine; kako lahko se pri tem zanemarjajo dolžnosti do Boga. Zdaj greš lahko k spovedi, kadar hočeš; opravljaš pobožnosti, katere hočeš; zakonska žena pa je dostikrat zadržana. Ljubite torej iz srca deviški stan in le takrat stopite v zakon, kadar očitno spoznate, da je božja volja. Bodite pa device ne le po telesu, marveč tudi po duhu in srcu. Sami sebe darujte Bogu kot živi dar. Varujte dragi zaklad svojega devištva: čujte in molite, da v skušnjavo ne padete. Posebno pogostokrat in vredno prejemajte sv. Rešnje Telo, iz katerega prihajajo device, kakor pravi sv. pismo. V njem prejmete deviško telo, katero je Jezus sprejel od svoje deviške matere Marije. In kakor je on celo v smrti skrbel zanjo in jo izročil učencu Janezu, tako bo tudi za vas skrbel, da v starosti ne boste zapuščeni; njegova deviška Mati bo za vas skrbela in vam vedno na strani stala v življenji in ob smrti. Sv. Jožef, varuh krščanskega sveta in poseben pomočnik ob smrtni uri, naj varuje vaše devištvo, da boste enkrat v nebesih ž njim vred nosili za božjim Jagnjetom bele lilije in prepevali tisto čudno pesem, katero bodo znale prepevati le device. Amen.

P. H.

2. Pomen Jezusovih besed: „Še malo“ za grešnike in za pravične kristijane.

Kaj je to, kar nam pravi: Še malo?
Jan. 16, 18.

Še malo, in me več ne boste videli; in zopet malo, in me boste videli; tako je govoril Jezus v današnjem evangeliju svojim učencem in jim je hotel s tem reči: Še malo časa bom tukaj pri vas, potem bom dal svoje življenje za vas, umrl bom in šel bom v nebesa k svojemu Očetu, tako da me ne boste več videli. Pa zopet malo časa — in vi sami boste umrli in me videli v nebesih, še malo in prišel bom sodit žive in mrtve in takrat me boste zopet videli. Učencem so se te besede Jezusove čudne zdele, posebno so se spodtikali nad besedo: *Še malo*. In res apostoli so še dolgo živeli, sv. Janez še 60 let po Jezusovi smrti! Kako je mogel Jezus tako dolg čas imenovati: Še malo? In celo čas do sodnjega dneva, tisoče let, ki so že pretekla ali pa še bodo, kako jih je mogel imenovati: Še malo? Zato so pa tudi rekli učenci: *Kaj je to, kar pravi: Še malo? Ne vemo, kaj govori.* (Jan. 16, 18.) Kakor učencem Jezusovim, tako se godi tudi mnogim kristijanom. Nam vsem pravi Gospod: Še malo časa me ne boste videli, še malo boste živeli, in potem me boste, ako ste bili moji učenci in ste poslušali moje nauke in izpolnjevali moje zapovedi, videli v nebesih; na vsak način pa me boste videli, kedar bom prišel k sodbi. Mnogo kristijanov ne razume, zakaj imenuje Jezus leta do naše smrti ali celó do sodnjega dneva: Še malo časa, in še manj kristijanov pa si te besede k srcu vzame. Ne pomislijo, da je tisoč let pred Gospodom, kakor en dan, in da je najdalje človeško življenje proti večnosti le majhen trenutek. Zato bomo danes nekoliko premislili te Jezusove besede: *Še malo* in povedal vam bom, I. kako resne so te besede za grešnika in II. kako tolažilne za pravičnega.

I. Če se človek malo ozre po svetu, res najde dosti takih ljudi, nad katerimi se vresničujejo besede sv. pisma, ki pravijo: *Neumnihi je bres števila*. (Prid. 1, 15.) Bral sem, da nekdo pri požaru, ko mu je zgorela hiša, ni nič drugega s seboj vzel, kakor staro palico. Denar, pohištvo, obleko je pustil zgoreti, staro palico, ki je bila komaj par krajcarjev vredna, je pa seboj vzel. Bil je seveda

strahu ves zmešan, sicer bi ne ravnal tako nespametno. Ali pa mar tisoče in tisoče ljudi kaj bolj pametno dela? Zakaj se pa prav za prav trudijo, za kaj delajo in trpijo? Za denar, bogastvo, za grešno veselje in posvetno razveseljevanje, za take reči, ki so popolnoma ničvredne, če jih človek s pametjo premisli. Za revno in ničvredno telo, ki bo kmalu v grobu gnjilo, za posvetno življenje, ki bo zginilo, kakor sanje, o da, za to jim ni noben trud prevelik, nobeno delo pretežko, za svojo neumrjočo dušo, za svoje večno zveličanje pa prav nič ne skrbijo. Vsem takim bi morale besede Jezusove: *Še malo*, kakor grom v ušesih zveneti, ko bi jih prav premislili.

Da, še malo, *in svet prejde in njegovo pošeljenje*, kakor pravi sv. apostol Janez. Še malo, vi neumneži, morda par let, morda pa tudi le še par dni, in zgrudili se boste v grob, in če boste pogledali nazaj v svoje življenje ali pa naprej v večnost, kaj ste dosegli? Ti se morda prizadevaš, dragi kristijan, na vse mogoče načine, kako bi pomnožil svoje p r e m o ž e n j e, ti hraniš in skupaj spravljaš, in gledaš, kako bi zboljšal svoja polja in svoje njive, in nabiraš denar. To so tvoje misli od jutra do večera, s temi mislimi vstaneš in se vležeš spat. In pri tem pozabiš na svojega Boga, svoje vsakdanje molitve opuščáš ali površno opravljaš, in greh za grehom delaš. Neumnež! Nočem o tem govoriti, da te lahko zadene nesreča, par slabih letin in ti si berač, in Bog ti pošlje bolezní, križe in težave, da ne moreš z veseljem svojega bogastva uživati. Samo nekaj ti hočem povedati: Še malo — in tudi tebi bodo veljale besede sv. pisma: *Neumnež! to noč bodo tvojo dušo tirjali od tebe; kar si spravil, čegavo bo?* (Luk. 12, 20.) Ali mar misliš, da boš kaj seboj v grob vzal? Kaj imaš zdaj od tega? Če pa bi bil v svojem življenju izpolnjeval zapovedi svojega Boga in bi ne bil navezaval svojega srca na denar, ali bi ne bilo zdaj bolje zate? Ali mar ni rekel Jezus: *Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico in vse drugo se vam bo dalo za nameček*. Ne bi bil stradal, ne ti, ne tvoji otroci, če bi bil po pameti skrbel za časno srečo, če bi delal, kakor pravi pregovor: *Moli in delaj!* Pa nisi hotel, zato pa je zdaj večno pogubljenje tvoj delež.

Ali pa morda iščeš svojo svečo v jedi in pijači, v pregrešnem veselju in poželjenju, ki bi ga kristijan še imenovati ne smel? Še malo — in tvoje telo ki si ga z grehom oskrnil in onečistil, bo ležalo v grobu, in črvi ga bodo jedli, in

proč je vse veselje, proč vse, kar si z grehom vžil, zginilo je kakor dim; pa ne, ni zginilo, ampak peče in žge, kakor ogenj, v peklenskem trpljenju tvojo ubogo dušo.

O dragi kristijan, ki staviš svojo srečo in veselje v take posvetne in minljive stvari, ali mi mar moreš reči, da ni res, da bo čez malo časa vsega konec, in da te potem čaka večnost, strašna večnost? Če bi tudi še 100 let živel, kaj je 100 let proti večnosti brez konca in kraja? In za ta kratek čas, kar ga imaš na tem svetu, se trudiš in trpiš, na tem svetu hočeš uživati pregrešno veselje, in za večnost, ki te gotovo čaka, za večnost, pravim, nočeš nič storiti? O, daj se vzdramiti iz svojega strašnega spanja z besedami Jezusovimi: *Še malo časa!* Vzbudi se in poglej, kako vse, kar je na svetu, mine, vzbudi se in pripravi se na večnost s tem, da se boš poboljšal in pokoro delal za svoje prejšnje grehe ter se novih ogibal.

Kajti dobro si zapomni: *Še malo* — in prepozno je! Samo malo časa ti je odmerjenega, pokoro delati, Bogu služiti in si nebesa prislužiti. Če to malo časa zamudiš, je za te vse izgubljeno, na vekomaj izgubljeno.

Če hočeš zveličati svojo dušo, kaj potrebuješ pred vsem? Časa. Dokler živiš na tem svetu, lahko rešiš svojo dušo, po smrti ne bo več mogoče. Zdaj je še čas, zdaj še lahko storiš, kar hočeš, kedar bo prišla smrt, takrat bo prepozno, takrat se ne bo dalo več popraviti. Saj veš, kamor drevo pade, tam obleži. Kakršen boš v svoji smrtni uri, tak boš ostal skozi celo večnost; če boš umrl v milosti božji, poklical te bo Bog v nebesa, če boš pa v smrtnih grehah svojo dušo zdihnil, pogubljen si na veke.

Pa ne le časa na tem svetu, ne le življenja potrebuješ, če hočeš svojo dušo zveličati, ampak tudi milosti božje, to se pravi, Bog ti mora pomagati in te podpirati, da se varuješ greha in si prislužiš nebesa.

In kako strašno zaslepljen je marsikak kristijan, ki skrbi le za ta svet in v grehah živi in misli: E, za svojo dušo bom že pozneje skrbel, ko bom star, zdaj pa moram uživati življenje in se vdati grešnemu veselju, dokler sem mlad in še pri močeh. Neumnež! Ali veš, da bo pozneje še čas, ali veš, da boš star in da boš takrat skrbel za svojo dušo? Morda pa misliš, da svojo dušo lahko zveličaš in v nebesa prideš, kedar se tebi zljubi? O, kako se motiš! Saj sem ti rekel, da ti mora dati Bog svojo milost,

če hočeš v nebesa priti. Dostikrat ti jo je že dal, dostikrat ti je že pomagal. Ti pa si njegovo milost zametaval, če te je klical in ti pomagal, ga nisi poslušal, ga nisi maral ubogati. Ali mar misliš, da te bo Bog prosil, kedaj se bo tebi zljubilo, greh zapustiti, ali mar misliš, da ti bo On vsiljeval svojo milost? Ne! Če zdaj zaničuješ njegovo pomoč, ko ti jo ponuja, ti jo tudi pozneje ne bo hotel več dati, ko boš star in ko misliš, da boš malo poskrbel za svojo dušo, ker se ti zdaj ne ljubi. Glej, da se ne boš zmotil, glej, da se ne boš ogoljufal. Kajti še malo časa imaš! Koliko? tega ne veš. To pa veš, da če tega majhnega časa ne porabiš in ga zamudiš, izgubljeno je vse na vekomaj!

Zato pa, dragi kristijan, spomni se včasih na Jezusove besede: *Še malo*; prašaj se: Zakaj pa živim, zakaj pa delam in se trudim? če bi me ljubi Bog zdaj le poklical, kako bi bilo z menoj? In potem skleni še danes tukaj v cerkvi: Ne, tako ne sme več biti, tako ne smem več živeti; samo malo časa imam, in če tega zamudim, izgubljeno je vse!

II. Beseda Jezusova: *Še malo*, pa ne velja le grešniku, ampak tudi pravičnemu in med tem ko unega napolnjuje s strahom, navdaja tega z veseljem in tolažbo.

Samo še malo časa imaš, dragi kristijan, da delaš dobro in si lahko zaslužiš nebesa. Zato delaj dobro, dokler imaš čas, pravi sv. apostol Pavel. To življenje ti je Bog za to odločil, da boš veliko dobrega storil, veliko dobrega semena vsejal, ki ti bo prineslo enkrat sad večnega veselja v nebesih. Čim več dobrega boš storil na tem svetu, tem večje plačilo te enkrat čaka v nebesih. In glej, koliko prilike imaš kaj dobrega storiti, vsak dan, vsako uro. Ali mar ne moreš vsak dan svojih molitev iz ljubezni do Boga prav in natančno opraviti? Kdo ti brani, večkrat čez dan pri svojih delih in opravilih svoje srce k Bogu povzdigniti, s kakim kratkim vzdihljajem mu pokazati svojo ljubezen in svojo pokorščino? Ali mar ne moreš vsega, kar delaš in trpiš, iz ljubezni do Njega storiti in pretrpeti in mu tako veselje delati? In kolikrat lahko svojemu bližnjemu pomagaš, ali kaj malega vbogajme daš. Pa če bi bil tudi reven in ne bi nič imel, ali ne moreš biti prijazen, ljubezniv in postrežljiv do svojega bližnjega, ali ne moreš za reveže, stiskane in grešnike moliti? In kolikrat lahko samega sebe zatajiš, svoje nagnjenje in občutke krotiš, kako se lahko zatajiš v svojih pogledih, kar te britkega zadene, lahko s potrpežljivostjo preneseš, če te kdo razžali, lahko miren in prijazen

ostaneš. O le nikar ne reci, da nimaš priložnosti, kaj dobrega storiti, prav gotovo jo imaš, če jo le hočeš porabiti.

Glej, dragi kristijan, tako lahko vsak dan kaj dobrega storiš, pa zapomni si, le toliko časa, dokler živiš na tem svetu. Saj veš, kako pravi Jezus: *Delajte, dokler je dan, pride noč, ko nihče več ne more delati.* In ta noč ali veš, kedaj bo prišla za te, ali mar veš, kako dolgo časa boš še živel? Še malo! Kako kratko je človeško življenje, kako hitro tekó dnevi in leta! Kralj David pravi v sv. pismu: *Moji dnevi zginjajo, kakor dim, in naša leta so kakor pajčevina.* Kedaj bo konec tvojih dni, ne veš, morda čez 10, 20 let, morda pa tudi prej, lahko tudi danes ali jutri; ali boš dolgo bolan ležal, ali nagle in neprevidene smrti umrl, tudi to ti ni znano. Le eno veš: Dokler živiš, naj bo manj ali pa dalje, samo toliko časa lahko za nebesa delaš, potem ti je nemogoče.

Zato pa, dragi kristijan, ne zanemarjaj tega časa, ne zanašaj se na stara leta, ampak zdaj, ko imaš priložnost in je čas v tvoji oblasti; zdaj delaj dobro. Z vsakim dobrim delom raste tvoje plačilo v nebesih, kedar kaj dobrega storiš, zmirom bolj rad te ima ljubi Bog. Če pa priložnosti k dobremu zanemarjaš, pa sam sebi in svoji sreči v nebesih škodo delaš in žališ ljubega Boga; pa ti potem tudi On ne bo dal več toliko priložnosti, kaj dobrega za nebesa storiti, če vidi, da si len in se ti ne ljubi delati za nebesa.

Posebno dve reči bi ti priporočil: Kar si do zdaj dobrega storil, to od zdaj naprej še bolj opravljaj. Opravi tedaj svoje vsakdanje molitve bolj zbrano in natančno, pri vseh svojih delih imej dober namen, delaj vse iz ljubezni do Boga, potem ti bo Bog tudi najmanjše delo enkrat v nebesih poplačal, in bolj potrpežljivo prenašaj vsakdanje križe in težave. Drugič pa te prosim, porabi bolj dobro priložnosti k dobremu, ki ti jih Bog pošlje. Prašaj se včasih, posebno pri jutranji molitvi ali po sv. obhajilu, ali bi ne mogel danes nič storiti, da bi ljubemu Bogu napravil veselje? Kako posebno delo pobožnosti, zatajevanja, ljubezni do bližnjega? In če boš iz pravega namena tako vprašal, da bi namreč za nebesa si lahko kaj zaslužil, potem ti bo ljubi Bog gotovo povedal.

Seveda, dragi kristijan, boš imel dosti truda. Dosti križev, težav in trpljenja boš moral pretrpeti. Saj pravi sv. apostol Pavel, da morajo tisti, ki hočejo pobožno živeti in Bogu služiti, preganjanje trpeti. In tudi se ti ni treba čuditi, če boš moral zaradi

tega kaj britkega pretrpeti, ker boš Bogu služil, ne pa svetu in njegovemu poželjenju, ni se ti treba čuditi, če te bodo zaradi tega zasmehovali ali se norčevali s tebe. Ali ne veš, kako pravi Jezus: *Kdor hoče biti moj učenec, naj vsame svoj križ na rame in naj hodi za menoj.* In če bo ta križ tudi težak, kristijan: *Še malo*, in tvojega trpljenja bo konec. Kako kmalu bodo leta tvojega življenja minila, in če boš zvest ostal svojemu Bogu, potem se bodo vresničile nad teboj besede Jezusove v današnjem evangeliju: *Resnično, resnično vam povem, da boste jokali in žalovali, svet pa se bo veselil; vi boste žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spremenila.* Da, dragi kristijan, za trpljenjem tega sveta te čaka veselje v nebesih, če boš zvesto Bogu služil. In trpljenje na tem svetu saj le malo časa trpi, veselja v nebesih pa ne bo ne konca ne kraja. In za to večno veselje, da bi se ne potrudil, za srečo, ki bo vekomaj trpela, da bi ne prenesel trpljenja, ki le en čas traja? O pač, dragi kristijan! In če bo katerikrat tvoje trpljenje in žalost še tako velika, kakor svetla zvezda na nebu lepo svetli, tako te tolažijo takrat besede Jezusove: *Še malo.* Da, še nekoliko trpljenja, potem pa te čaka večno veselje!

Še malo! Te besede Jezusove bi vam rad še enkrat v spomin poklical svarilno, pa tudi tolažilno. In če bi te katerikrat, dragi v Kristusu, časni dobiček ali premoženje, ali pa grešno veselje hotelo odvrniti od Boga in v greh zapeljati, spomni se: *Še malo*, in kaj bo potem? Le malo časa bi lahko vžival grešno veselje na tem svetu, ali to kratko veselje bi vekomaj obžaloval na unem svetu. Ne, tega ne storim; dosti dolgo sem se že igral z zveličanjem svoje duše, enkrat moram vendar drugače začeti; kajti le še malo, in prepozno bi bilo in jaz bi bil vekomaj pogubljen. Pa tudi tebi, dragi kristijan, ki resno skrbiš za svojo dušo, tudi tebi rečem v tolažbo: *Še malo.* Spomni se večkrat na to besedo, posebno če boš moral zasmehovanje trpeti zaradi tega, ker Bogu služiš, misli takrat: *Še malo* in mojega trpljenja bo konec. O dragi kristijani, rabite zvesto kratek čas tega življenja; če boste tako storili, kakor sem vam povedal, potem smete z zaupanjem pričakovati poslednjega dneva, ko bo prišel soditi Jezus žive in mrtve, kajti takrat se bodo spolnile nad vami besede, s katerimi je Jezus današnji evangelij končal: *Zopet vas bom videl in vaše srce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nihče vzel.*
Amen.

Četrta nedelja po Veliki noči.

Homilija.

Dnevi Jezusovega bivanja na zemlji po vstajenju pohajajo; kmalu se bo Gospod vrnil na desnico svojega Očeta, da izpolni svojo obljubo in pošlje sv. Duha. Danes je že četrta povelikonočna nedelja, v treh tednih bomo praznovali Vnebohod Gospodov, in Binkošti. Sv. cerkev nas na to opozarja že danes, ko dá brati odlomek Jezusovega govora, v katerem Gospod svojim učencem napoveduje svoj odhod in prihod sv. Duha. Učenci so Jezusa zelo ljubili in zato so sedaj žalostni, ko slišijo, da jih bo Jezus zapustil. Ali Gospod jim pove, da je zanje potrebno, da gre z zemlje k Očetu; pravi namreč: *Zakaj, ako ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel; ako pa grem, vam ga bom poslal!*

Potem jim razlaga, zakaj da jim je potreben sv. Duh. Ker je današnji evangelij jako lep, pa obenem ne lahko razumljiv, zato vam ga hočem pojasniti na kratko, in povedati vam, kaj se iz njega učimo.

Kakor sem že omenil, govori Jezus v evangeliju I. o svojem vnebohodu in II. o prihodu sv. Duha.

I. Jezus je učencem malo pred smrtjo rekel: *Is shodnic vas bodo devali; pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da Bogu slušbo stori Tega pa vam od sačetka nisem pravil, ker sem bil pri vas!* Tedaj, dokler je bil Jezus pri njih in je večinoma vse preganjanje njega zadevalo, jih ni hotel strašiti in žalostiti s to napovedjo, da bi jih ne oplašil in odvrnil od sebe. Sedaj pa, ko se bliža čas ločitve, ko bodo morali učenci sami nadaljevati delo učenja, bi bilo zanje nevarno, ko bi ne vedeli, kaj jih čaka; lahko bi v stiskah zgubili pogum in vero. Učenci so se ustrašili Gospodovih besed in bridkosti, ki jih čakajo, in tako so sedaj pobiti, da kar ne razumejo Jezusa, ki jim nadalje reče: *In zdaj grem k njemu, ki me je poslal, in nihče izmej vas me ne vpraša; kam greš?* Gospod jim hoče reči: ravno sedaj, ko se odpravljam od vas potem, ko sem vam povedal, kaj vas čaka, me nihče izmej vas ne vpraša, kam da grem: in ravno sedaj, v tej žalosti, bi bilo dobro zanje, ko bi ga vprašali, kam da gre.

Na zaupljivo njihovo vprašanje bi dobili tak odgovor od njega, da bi bili zopet potolaženi in navdani z novo srčnostjo. Ko pa vidi Jezus svoje učence tako pobite, jim, ne da bi ga vprašali, iz usmiljenja reče: *Ali jaz vam resnico povem: Za vas je dobro, da jaz grem. Zakaj, ako ne grem, Tolašnik ne bo k vam prišel, ako pa grem, vam ga bom poslal.*

Gospod tedaj pravi, da je dobro za apostole, da gre k Očetu: zakaj? Pred vsem že zavoljo tega, da dopolni delo odrešenja. Vse to je namreč Jezus govoril pri zadnji večerji, tedaj pred svojo smrtjo: od vekomaj pa je bilo sklenjeno, da se bo naše odrešenje dopolnilo šele, ko bo prišel na svet sv. Duh, toda sv. Duh ni mogel po ravno tistih večnih božjih določitih prej priti na svet, kakor še-le po vnebohodu včlovečene druge božje osebe. Zavoljo tega je bilo tedaj potrebno in dobro za človeški rod, da je Jezus trpel, od smrti vstal in v nebesa šel, da se dopolni delo odrešenja; ko ne bi bil Jezus šel v nebesa in poslal sv. Duha, bi bila nebesa za nas še dandanes zaprta, kakor so bila zaprta pred vnebohodom Gospodovim za očake stare zaveze. Za ves človeški rod tedaj je bil vnebohod Jezusov velika dobrota.

Še posebno dobro pa je bilo to za apostole, prihodnje učениke narodov. Apostoli so vedno mislili in pričakovali, da bo Jezus ustanovil zemeljsko mesijansko kraljestvo in judovski narod zopet storil slaven, kakor je bil za časa Davida ali Salomona. Ko so pa videli, da je Jezus odšel v nebo, ne da bi bil kaj enacega storil, spoznali so še-le, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta, da on ni Odrešenik ljudstva iz spon rimske sužnosti, ampak iz spon sužnosti greha in pogubljenja. Razen tega je bila vera apostolov pred Jezusovim vnebohodom in prihodom sv. Duha še slaba, njih ljubezen do Jezusa le človeška, le posvetna: še-le, ko je po njegovem vnebohodu sv. Duh razsvetlil in razžaril njihova srca z ognjem prave ljubezni, so apostoli začeli ljubiti Jezusa v živi, trdni veri, s čisto, božjo ljubeznijo.

Slednjič so se apostoli pred vnebohodom Jezusovim zanašali le nanj in si niso upali sami čvrsto prijeti za delo učenja in spreobračanja ljudstva: ko pa so po vnebohodu Gospodovem ostali sami in prejeli sv. Duha, tedaj so srčno nastopili kot nasledniki Jezusovi, učениki sveta.

Glejte, nad čimur so se učenci žalostili, kar so imeli za nesrečo, to je bilo za nje in za celi svet velika dobrota. Pa, nismo li tudi mi dostikrat podobni tem učencem, preden so prejeli sve-

tega Duha? Nimamo li tudi mi dostikrat kaj tacega za slabo, kar je dobro, za škodljivo, kar je za nas koristno? Kaj nas uči o tem sv. pismo v zgodbi o egiptovskem Jožefu? (Kratka razlaga). Kaj prilika o bogatinu in ubogem Lazarju? Kaj nas uči o tem vsakdanja skušnja?

Kolikokrat se stariši preveč žalosté nad boleznijo ali smrtjo svojega otroka; vera v božjo previdnost bi jih potolažila, ko bi se je hoteli trdno oprijeti: vera bi jim povedala, kar pravi sv. Duh v Modrostinih bukvah: *Pobran je bil, da ne bi hudobija njegovega uma popačila, ali da ne bi hinavščina preslepila njegove duše sakaj njegova duša je Bogu dopadla, zato je hitel ga vzeti izmej hudobij* (4, 11.—14.) Vera bi jih učila, da ni prav, obupno žalovati za umrlimi, ker tako delajo le neverniki, ki ne verujejo v vstajenje mesa, po besedah sv. Pavla, ki pravi: *Nočemo pa, bratje! da bi vi ne vedeli o spečih* (t. j. umrlih), *da ne žalujete, kakor oni, ki upanja nimajo* (t. j. neverniki). *Ker sam Gospod bo ob povelju in glasu velicega angela in na trobento božjo prišel s neba; in kateri so umrli v Kristusu, bodo vstali prvi; torej se tolažite mej seboj s temi besedami!* (I. Tes. 4, 12. 15. 17.)

Vzemimo drug zgled. Posvetnjak živi lahkomišljeno in vporablja premoženje le, da služi samemu sebi in pozablja pri tem na Boga in svojo dušo: ali nesreča pride in mu pobere bogastvo: posvetnjak je žalosten in obupuje; da, še ne pomisli ne, da mu je Bog sam vzel blago, da mu reši dušo.

Nasprotno revež dostikrat godrnja nad svojo revščino, ko bi pa imel vsega zadosti, bi morda pozabil na Boga in se pogubil; Bog mu ni dal premoženja, ker ve, da ga ne bi prav rabil.

Predragi! Imejmo vselej za dobro to, kar stori Bog, če tudi se nam zdi nerazumljivo in zoprno: v času žalosti in težav molimo rajši, kakor bi godrnjali, z Gospodovimi besedami: *Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji!*

II. Jezus je tedaj učencem povedal, zakaj je dobro, da on gre, namreč zato, da bo prišel sv. Duh na svet in dokončal delo odrešenja.

Sedaj začne Jezus govoriti o tem delu odrešenja in reče učencem: 1. *Kedar on pride, bo svet prepričal greha in pravice in sodbe; greha sicer, ker niso verovali v mene; pravice pa, ker grem k Očetu in me potem ne bote videli; sodbe pa, ker je vojvoda tega sveta še obsojen.*

a) *Svet bo prepričal greha*, to je: sv. Duh bo ljudi prepričal, da so močno grešili s svojo nevero, ker so Mesijo zavrgli. In res jih je sv. Duh prepričal greha nevere po čudežni pridigi apostolov binškožni praznik in po notranjem razsvetljenju, da so vsi vsak v svojem jeziku jih razumeli, ko se je 3000 judov spreobrnilo, ki so spoznali svojo nevero in vsi skesani popraševali: *Kaj nam je storiti, možje, bratje?* (Dj. ap. 2, 37.) Pa tudi še dandanašnji prepričuje sv. Duh svet greha v sv. cerkvi, ko dá po njej oznajevati božje nauke, po njej deli sredstva k svetosti, svoje milosti, po njej še dandanes dela čudeže v spreobračanju nevernikov in grešnikov ter z vsem tem spričuje, da je Jezusov nauk res božji nauk, sv. vera res božje delo, nevera pa pri tolikih verskih dokazih velik greh.

b) S tem pa, da je sv. Duh svet prepričal greha, namreč da so ljudje močno grešili in še grešć, ako ne verujejo, da je Jezus Kristus res Bog in Odrěšenik sveta in njegova vera edino zveličavna, — s tem je sv. Duh svet tudi že *prepričal pravice*: namreč da je bil Jezus sam pravičen in da je s svojimi nauki ljudi napeljeval h krščanski pravičnosti in svetosti. Zakaj ako Jezus ne bi bil pravičen t. j. res pravi Mesija in Sin božji, ne bi bil šel v nebo, kamor so ga videli iti njegovi učenci na Oljski gori, ker ne bi bil mogel iz groba vstati, kamor so ga umorjenega položili. In na svoj vnebohod kot dokaz za svoje božanstvo se Jezus sklicuje, ko pravi: *Sv. Duh bo svet prepričal pravice, ker grem k Očetu, in me potem ne bote videli.*

Dalje, ako Jezus ne bi bil pravičen t. j. Bog sam, Mesija, tudi njegov nauk ne bi bil pravičen, ne bi mogel ljudi napeljevati h krščanski pravičnosti in svetosti, ne bi bil mogel spridenega sveta spreobrniti, moral bi ravno tako preiti in pozabiti se, kakor so prešli in se pozabili nauki raznih krivovercev, sleparjev, zapeljivcev; vendar pa vidimo, da se Jezusov nauk še vedno oznanjuje po celem svetu, da sv. katoliška vera in cerkev še vedno stojita nepremakljivo v kljub vsem naporom peklenških vrat: resnično, ko bi sv. katoliška vera ne imela „Pravičnega“, t. j. Boga za svojega začetnika, bi bila že davno razpadla!

c) Slednjič bo sv. Duh prepričal svet *sodbe*. In sicer ga bo sodbe prepričal s tem, ker bo pokazal, *da je vojvoda tega sveta še obsojen*. Kaj hoče Jezus s tem reči?

Glejte, sv. Duha bo Jezus poslal šele po svojem vnebohodu; da pa bo Gospod mogel iti v nebo, moral bo prej vstati od smrti,

smrt pa je delo satanovo, vojvode tega sveta; s tem pa, da je Jezus vstal od smrti, je premagal delo satanovo, smrt, in njega samega, mu vzel vso moč in razdjal njegovo kraljestvo na zemlji: glejte, to je tista sodba, obsodba satana, namreč zguba njegove prejšnje moči. In o tem, da je s a t a n z g u b i l s v o j o p r e j š n j o m o č, o tem bo sv. Duh prepričal svet, pravi Gospod. Kako pa? Prepričuje pa sv. Duh svet o tej zgubi satanovi s tem, da se — čeravno polagoma — vender pa neprestano širi božje kraljestvo po zemlji, zmanjšuje pa satanovo kraljestvo greha, malikovanja, zmote, hudobije. Sv. Duh pričuje, da je satan obsojen, njegova moč strta, s tem, da mu v zakramentu sv. pokore iztrga iz krempljev dušo, ki je padla v njegovo oblast; sv. Duh priča, da je satan obsojen in brez moči s tem, da daje sv. cerkvi moč, iz obsedenih v imenu Jezusovem izganjati hudiča, pred vsem pa pri sv. krstu storiti človeka iz otroka jeze in sužnja hudobnega duha, otroka božje ljubezni in dediča nebes, ki so bila vsled satanove hudobne zvižahnosti človeškemu rodu zaprta, dokler jih ni Jezus odprl pri svojem vnebohodu.

Rekel sem prej, da so bili učenci pobiti, žalostni, prestrašeni, ko so slišali iz Jezusovih ust, da jih čakajo težave, preganjanja, razne britkosti, in v tej žalosti jih je še bolj potrlo, ko jim gospod pove, da jih bo v kratkem zapustil. Usmiljeni Učenik je videl njihovo žalost, njihovo prestrašenost: in da bi ne obupali, jim je povedal, da jim bo v tolažbo in na mesto sebe v nadomestilo poslal sv. Duha, ki bo po njih, po učencih učil človeški rod vero v Jezusa, mu dokazal, da je Jezus res Bog, ter mu dal zagotovilo, da je satan zapeljivec od začetka premagan, brez moči, vsled tega pa človeku lažej služiti Bogu, premagovati samega sebe, zveličati se, kakor poprej.

2. Zraven pa je Jezus pristavil: *Še veliko vam imam povedati; toda zdaj ne morete nositi. Kadar pa pride on, Duh resnice, vas bo učil vso resnico.*

a) Jezus pravi, da bi imel še veliko povedati apostolom, pa to zdaj še ne kaže, ker bi vsega ne razumeli: še-le ko bodo prejeli sv. Duha po njegovem vnebohodu, bodo slišali še druge resnice, ki jih bo sv. Duh učil; te resnice so pred vsem oni nauki, ki so jih učenci slišali iz Jezusovih ust, pa ne zadostno razumeli: potem pa tudi pravo razlaganje sv. pisma, dalje, da Jezus božjega kraljestva ni ustanovil samo za jude, ampak za vse ljudi: kako je sv. Duh v tej reči poučil sv. Petra, beremo v apostolskem

djanju v zgodbi spreobrnjenja poganskega stotnika Kornelija. Sploh je sv. Duh učil apostole vso resnico, celo sv. katoliško vero, kakor jo verujemo tudi mi.

Sv. Duh pa ni učil le samo apostolov vse resnice, ampak jo uči še dandanes njihove naslednike, škofe v edinosti s papežem, ali z drugimi besedami: učečo cerkev uči in razsvetljuje sv. Duh in s tem jo v verskih in nrvnih naukih dela nezmotljivo, kakor so bili v teh rečeh tudi apostoli nezmotljivi. Zato pa je naša dolžnost, ubogati sv. cerkev v vseh rečeh, ki zadevajo vero in lepo krščansko življenje, ker s tem ubogamo sv. Duha samega, ker *kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik*, je rekel Jezus sam. (Mat. 18, 17.)

b) Pri sv. Janezu (v. 7. 16.) beremo, kako je Jezus zatrdil Judom, da njegov nauk ni njegov, ampak tistega, ki ga je poslal, namreč Očeta v nebesih. Ravno v tem pomenu moramo umevati tudi besede današnjega evangelija, namreč: *sv. Duh ne bo govoril sam iz sebe, temveč, kar bo slišal, bo govoril*. Sv. Duh izhaja iz Očeta in iz Sina. Ker pa izhaja iz Očeta in Sina, ima tudi svoje bitje in svoj nauk iz Očeta in Sina; ko pa ima svoj nauk od Očeta in Sina, Sin pa ima svoj nauk od Očeta, tedaj sv. Duh uči ravno tisto, kar Oče in Sin, ali z drugimi besedami: naša vera izhaja iz presvete Trojice. Kar je Bog Oče učil Boga Sina od vekomaj, to je Bog Sin razodel človeškemu rodu; in kar je Bog Sin razodel človeškemu rodu, to uči sv. Duh sv. katoliško cerkev in jo bo učil do konca sveta, kakor je Jezus sam obljubil.

Glejte tako je Bog poskrbel, da morejo ljudje vseh časov priti do resnice in se zveličati.

Kako srečni smo, da smo udje sv. katoliške cerkve, ki zajema svoj nauk iz presvete Trojice! Skažimo pa se vredne te milosti s tem, da živimo po njenih naukih; vdajmo se vselej božji volji, ker nas sv. vera uči, da še ni vselej dobro, kar imamo mi za dobro, in nasprotno ne še slabo, kar imamo mi za slabo. Prizadevajmo si v krščanski pravičnosti, katere bo sv. Duh svet prepričal, napredovati; zakaj v krščanski pravičnosti nazadovati, pešati v čednosti, se pravi, voz življenja obrniti navzdol proti peklu. Čujmo tedaj, da ne pademo nazaj v sužnost satanovo, ko je vender sv. Duh svet prepričal *sodbe*: da je hudič že obsojen, oropan svoje prejšnje

moči in nas ne more premagati, ako sami nočemo. Služimo Bogu z gorečnostjo in stanovitnostjo, da bomo mogli na koncu svojega življenja z Jezusom reči: Sedaj grem k onemu, ki me je poslal na svet, sveto živeti in nebesa si zaslužiti! Amen. *P. J.*

Priložnostni govori.

God sv. Jurija.

Mučeniki za greh.

Svet preide in njegovo poželenje.
Kdor pa stori voljo Božjo, ostane
vekomaj. I. Jan. 2, 17.

Zbrali smo se danes v tej prijazni župnijski cerkvi, da bi obhajali praznik našega patrona, sv. Jurija mučenika. O sv. Juriju ste že velikokrat slišali govoriti; torej ni treba, da bi vam danes ponavljal posameznih reči iz njegovega svetega življenja. Opomnim samo to-le: Sv. Jurij je bil doma v Kapadociji, v Mali Aziji, in je živel ob času cesarja Dioklecijana. Po smrti očetovi, ki je bil tudi mučenik, gre s svojo materjo v Palestino, kjer je imela njegova mati posestva. Še prav mlad stopi v vojaško službo in se s pridnostjo in hrabrostjo kmalu popne do polkovnika. Na povelje cesarjevo pride s svojimi vojaki v Nikomedijo, kjer je cesar takrat ravno prav hudo preganjal kristijane in grozovito moril. Ko sv. Jurij to vidi, se potegne za kristijane; brez strahu stopi pred cesarja in mu pravi: Mogočni cesar! kako dolgo bodeš še divjal z ognjem in mečem zoper kristijane, ki so vender nedolžni, ki so zvesti tvoji podložniki, ki plačujejo davke in molijo zate. Edino v tem te ne slušajo, da bi molili malike! Tega pa nikoli ne bodo storili, ker molijo le pravega Boga, katerega molim tudi jaz! — Razkačeni cesar mahoma ukaže hrabrega spoznovalca Kristusovega vkovati v težke verige in pahnuti v ječo; potem pa, ko ga vsa obetanja in vse muke ne omajajo v stanovitnosti, ga veli peljati v smrt in njegova sveta glava pade pod rabljevim mečem 24. aprila 303.

Sv. Jurij pa ni bil edini, ki je dal za krščansko vero kri in življenje; ampak na tisoče in milijone jih je bilo, ki so v prvih treh stoletjih po Kristusu trpeli mučeniško smrt za pravo vero.

Ali pa dandanašnji ni več mučnikov? O da. Ne mine leto, da bi na Kineškem ali pa pri zamorcih v Afriki ne usmrtili tega ali onega misijonarja zavoljo vere! Pa tudi pri nas je mnogo takih, ki sicer ne prelijejo svoje krvi za vero, ki pa vender vse raje trpé, kakor da bi odstopili od prave poti in storili kak greh! Kristijan, ki leta in leta z voljo prenaša bolezen, je pravi mučenik; kristijan, ki svoje dolžnosti izpolnjuje, naj je še tako težavno, in skušnjave premaguje, če so še tako hude, je tudi mučenik. — Rekli bi takim: nekrvavi mučeniki, mučeniki za čednost.

Toda o teh ne mislim danes govoriti. Povedal bi vam rad o nekih drugih mučnikih; namreč o takih, ki se mučijo, trpé in trudijo za greh. Poglejmo torej danes mučnike za greh: kateri so in kaj trpé!

Resnično je to in vsakdanja skušnja nas uči, da ljudje za greh več trpé, kot za čednost, in da se za pekel bolj pehajo, kot bi bilo treba za nebesa; in gotovo je, da bi se marsikateri zveličal, ko bi hotel za nebesa le pol toliko trpeti, kar revež trpi za pogubljenje.

1. Poglejmo lakomneža. Vsak lakomnež je velik mučenik. — Kakšne muke namreč mora tak človek prestati, da si napravi veliko denarja in premoženja in kakšne muke trpi zato, ker ga vedno skrbi, da bi bogastva zopet ne izgubil. Lakomnež se veliko, veliko posti, in dvomim, da bi se bili svetniki tako zelo in stanovitno postili; ti so si vsaj na Svet dan, na Veliko noč kaj boljšega privoščili, lakomnež pa si še take dneve iz same lakomnosti ne privošči kaj boljšega. In kdo popiše, koliko grenkih besed mora lakomnik požreti zavoljo časnega blaga, koliko sramote prestati, koliko noči prečuti, koliko sovraštva si nakopati, koliko tožba dognati! Zares, nobeden mučenik ni bil tako nategnjen na teznici, kakor lakomnika nategujejo in mučijo časne skrbi noč in dan in brez prenehanja. Zares, lakomnež je velik mučenik!

2. Velik mučenik je vsak nečistnik; mučenica je vsaka nečistnica! Kako to? Ker je nečisti greh sklenjen z velikimi strašnimi mukami! Pomislite, koliko skrbi morata prestati nečistnika že pred grehom. Kako se morata skrivati, da bi ju kdo ne videl! In kakšne muke nastanejo še le po nečistem grehu? Nobeden ogenj ni tako hud, kakor peče in boli nemirna vest po storjenem grehu. In posledice tega greha? Kdo popiše prepire in sovraštva, ki nastanejo zavoljo tega greha, kdo našteje vse kletvine

in krive prisege, ki se storé zavljo nečistosti, kdo more povedati, koliko se pretoči solza, koliko se zapravi premoženja, koliko se zgodi preteпов in pobojev zavljo tega greha. Nepopisna sramota, neznane grde bolezni, pomanjkanje in revščina se pomikajo za nečistostjo. Poglejmo po revnih izbah, v katerih ječé zapeljane reve, po bolnišnicah, kjer leže taki bolniki, po ječah, kjer zdihujejo taki grešniki! Kdo je napravil vse to gorje? Ali ne nesramni, nečisti greh?

Mučeniki so bili vklenjeni v verige zavljo vere; nečistnik pa je vklenjen v vse hujše verige svoje strasti; mučenike so žgali in jim z grebeni trgali meso s telesa, pa to je le nekoliko časa trpelo, nečistost pa žge in suši kosti in meso nečistnikovo brez prenehanja. Mučnikov je umrlo za vero na tisoče in milijone; pa vender ne toliko, kolikor jih prezgodaj umrje zavljo grde nečistosti!

3. Velik mučenik je vsak pijanec. — Kako to? Ker pijanec trpi velike muke zavljo pijanosti! Kako ga že le muči vedna žeja? In kako včasih strada po cele tedne in pomanjkanje trpi, da se le more v nedeljo zopet naliti! In kdo popiše vse gorje, katero si pijanec navleče s pijanostjo. Zavljo pijanosti pride v sramoto pred ljudmi in v sovraštvo s sosedi; v pijanosti se stepó in marsikdo pride ob zdrave ude, zgubi roko, ali nogo, ali oko, ali pa tudi življenje. S pijanostjo si navleče bolezen, ki ga spremlja skozi celo življenje in pripravi v zgodnjo smrt. — V pijanosti dobi pokoro, da jo ima dovolj za celo življenje.

Res, sveti mučeniki so trpeli tudi lakoto in žejo, pa zavljo vere — pijanci pa si take težave nakopljejo z nezmernostjo. Res, umrlo je mučnikov na milijone za sv. vero, ali še več jih umrje pijancev zavljo pijanosti.

4. Mučeniki so igralci in plesalci. Kako to? Le pomislimo, koliko noči presede igralci pri kvartah in koliko noči porabijo plesalci pri plesu in si kratijo potrebno spanje. Svetniki in mučeniki so tudi čuli in bdeli ali v molitvah ali v mukah, toda dvomim, da so toliko spanja si pritrkali, kakor si ga pritrkajo igralci in plesalci. Mučeniki so bili res zakovani v verige; ali igralec je takorekoč pribit, da se ne premakne od igralske mize. — In kakšno gorje še le sledi za strastnim igranjem in plesanjem. Igralec, če dobiva, si naredi sovražnikov, ki mu povesod kljubujejo; če pa zgubiva, mu pa vest neprestano očita, da je težko zaslužen denar zapravil in da mora potem stradati in trpeti pomanjkanje, ko bi lahko dobro živel. — In plesalci, kolikokrat

se stepó in drug drugega pohabijo, da nosijo nasledke celo življenje; marsikatera plesalka si je tudi že priplesala veliko sramoto, hudo bolezen ali pa nezakonskega otroka in mora trpeti žalostne posledice leta in leta. Ali niso to neprestane muke? In ali ni tako trpljenje hujše in daljše, kakor je bilo trpljenje svetih mučenikov?

5. Mučeniki so tisti, ki se sovražijo. Tudi ti trpé silne muke ravno zavoljo sovraštva. Sovraštvo jih ne pusti spat; noč in dan mislijo, kako bi se nad nasprotnikom znosili, zmaščevali, kako bi ga potopili, potlačili, v škodo, v sramoto pripravili. — Zavoljo sovraštva si kratijo jed in pijačo, da plačajo odvetnike; zavoljo sovraštva letajo od gosposke do gosposke, se tožarijo, delo in dolžnosti zanemarjajo, drug drugega pehajo v revščino in pomanjkanje in trpé potem zavoljo tega leta in leta ali pa celo življenje. Ali niso to grozovite muke? In sami spoznajte, ali niso bile muke pri mučenikih včasih lažje in krajše, kakor je trpljenje pri tistih, ki se sovražijo? Da, če bi taki za z nebesa le pol toliko delali in trpeli, kakor trpé zavoljo sovraštva, gotovo bi se zveličali.

Predragi! Mogel bi vam enake muke in enako trpljenje navesti o vseh drugih grehih: postavim o napuhu, o nevoščljivosti i. t. d. Pa naj to zadostuje, da spoznate, kako nespametni so taki reveži, ki se toliko pehajo, vbijajo in trudijo zavoljo greha! Zares, mučeniki so, pravi mučeniki so; ali kaj jim vse to trpljenje pomaga, ko ne trpé zavoljo Boga in za nebesa; ampak za svojo trmo, za svojo strast, za svojo pregreho!

Poglejmo pa slednjič še velik razloček med mučeniki za vero in čednost in med mučeniki za greh. Sveti mučeniki so pač veliko trpeli, prestali včasih neznane muke in strašno smrt, ali trpljenje je minulo in dobili so plačilo v nebesih, neskončno srečo, nevenljivo krono! Češčeni so od Boga, češčeni tudi od ljudi. Njim na čast zdaj zidamo cerkve, stavimo oltarje in obhajamo godove in praznike.

Kaj pa grešni mučeniki? Če se niso spreobrnili in če so v grehah šli v večnost, kaj so dosegli? Kaj drugega kot večno kazen. In to je najstrašnejše. Tukaj toliko trpeti, potem pa še tam. Iz enega trpljenja priti potem še v hujše, ali ni to čez vse bridko in žalostno? Naj bi pač taki mučeniki pomislili svoj konec. Kako se nam morajo smiliti taki mučeniki. Ko bi za nebesa le pol toliko trpeli, kot trpé za ta svet, za svoje grešno poželenje, kako lahko bi se zveličali! In kakšna osoda jih še le po smrti čaka? Takim mučenikom se ne zidajo cerkve, ne postavljajo oltarji, se ne obhajajo godovi; ampak sramota gre za njimi, njih

spomin je onečaščen ali pa pozabljen in iz časnih mučenicov postanejo po smrti večni mučeniki, ki bodo za svoje grehe kazni in muke trpeli celo večnost.

Predragi! Kateri mučeniki so vam tedaj bolj všeč? Mučeniki za vero in čednost, kakor sv. Jurij, ali mučeniki za greh? Ali hočete raje trpeti za greh in potem še tam pogubljeni biti; ali pa tukaj malo časa trpeti za čednost in za pravičnost in potem vekomaj poveličani biti s Kristusom? Mislím, da izvolitev ni težka. Da bo pa še ložja, vam dam k slepu v premislek besede sv. pisma, ki se glasé: *Svet preide in njegovo poželenje; kdor pa stori voljo božjo, ostane vekomaj!* Amen. J. Ažman.

God sv. Marka.

Zakaj hoče Bog prošén biti?

Prosíte, in se vam bo dalo. (Luk. 11, 9.)

V dnevih papeža Pelagija II. je vsled tega, ker je reka Tibera, ki teče skozi Rimsko mesto, izstopila iz svojih bregov in prinesla vsakovrstnih stvari na suho, v Rimu in po vsem Laškem nastala strašna kuga. Ta bolezen je tako zelo divjala, da je samo v Rimu v eni uri po 80 ljudi umrlo. Tudi papež Pelagij je za to kugo umrl nagle smrti. Njegov naslednik je bil sv. Gregor, in, ker je kuga še divjala, je zaukazal veliko procesijo, da bi se pri Bogu izprosila pomoč in odvrnila strašna šiba božja. Zapovedal je tudi, da se je pri procesiji nesla podoba preblažene Device Marije okoli in da so se pele litanije vseh svetnikov. Procesija se je obhajala in glejte! Bog je uslišal na priprošnjo Marije Device in vseh svetnikov molitev stiskanih ljudi, in kamorkoli je prišla procesija z Marijino podobo, je nehala kuga. — To je bil vzrok začetka procesije sv. Marka, ki je zdaj na današnji dan zapovedana za ves krščanski katoliški svet zato, da bi Bog milostljivo odvrnil od nas kugo in druge nadloge. Ker se pa nam ne le danes in prihodnjo nedeljo in prihodnji križev teden, ampak tudi sicer pogostoma priporoča molitev, se vpraša: Zakaj Bog hoče prošén biti?

Jezus pravi v sv. evangeliju: *Vaš Oče (v nebesih) vé, kaj vi potrebujete, preden ga za to prosíte.* Zakaj pa tedaj Bog hoče prošén biti? Na to vprašanje je splošen odgovor le-ta, da je neskončno dobrotljivi, usmiljeni in modri Bog sklenil nam dati vse to, kar nam je potrebno za časno in večno zveličanje, vender s tem pogojem, če

ga prosimo. Bog pa je to sklenil zato: 1. Da se po besedah sv. Avguščina po svoji moči storimo vredne in pripravne, da dosežemo to, kar Boga prosimo. In to nam sv. Avguštin pokaže v dveh prilikah. Prvo priliko vzame od solnca. Solnce je vedno svetlo in vedno pripravljeno, nas razsvetljevati s svojimi žarki, vendar solnca dostikrat ne vidimo, dasiravno bi ga radi videli; ne vidimo ga zato, ker ga nam zakrivajo megle in oblaki. Ravno tako je tudi Bog vedno pripravljen, nam deliti dobrote, pa mi nismo vselej zmožni in pripravnimi sprejemati božje dobrote, ker namreč ne spoznamo zadosti svoje potrebe in velike vrednosti božjih dobrot, in za tega voljamo zaradi svoje prevzetnosti ali svoje neumnosti nevredni božjih dobrot. Človek se zavoljo svoje prevzetnosti težko in nerad poniža, da bi koga kaj prosil, bodi si ljudi ali Boga; in ravno zavoljo tega, ker se noče ponižati, da bi prosil, je nevreden božjih dobrot. Le kadar ga že prižene največja sila, takrat se še le poniža, da začne moliti. O, koliko ljudi tako ravna! Molitev tedaj prežene tisto meglo, ki nam zadržuje božjo dobrotljivost in usmiljenje in nam očisti srce Bogu tolikanj zoprne prevzetnosti, ker se človek ravno s tem, ko moli, ponižuje ter se spoznava pred Bogom kot reveža in siromaka. In ravno to je, kar dopada Bogu, in stori človeka pripravnega, da poprej doseže božje dobrote. Zato pravi sv. pismo: *Molitev ponižnega predere oblake.* (Pridig. 35.)

Drugo priliko ozir potrebe molitve vzame sv. Avguštin od studenca. Živ studenec vedno teče in toči bistro vodo. Pa če pride kdo k studencu s polno posodo, ali z narobe, ali na stran obrnjeno posodo, ne bo dobil nič vode. Tako je tudi Bog studenec vseh dobrot, s katerimi želi vse napolniti, pa mi imamo dostikrat polno, ali narobe obrnjeno ali na stran obrnjeno srce. Polno srce imamo, ako za dobrote, katerih potrebujemo, ne prosimo; kdo pa nam bo dal kaj tacega, za kar nočemo prositi? Tica starka le takrat pita mladiče, kadar odpirajo svoje kljunčke. Zato pravi tudi Bog v sv. pismu: *Odprti svoja usta in jih bom napolnil.* (Ps. 80.) — Narobe ali na stran obrnjeno srce imamo, kadar smo zamišljeni le v svet in nam še mar ni, da bi Boga prosili. Tedaj kažimo s prisrčno molitvijo, da nam je mar za božje dobrote, in da jih potrebujemo, s tem se bomo po svoji slabosti storili vredne, da jih bomo prejeli.

2. Bog hoče prošen biti tudi zato, da z molitvijo dobroto, za katero Boga prosimo, vsaj nekoliko po

svoji slabi moči zaslužimo. Pozemeljski stariši vedó dobro, da so dolžni za svoje otroke skrbeti in jim potrebnih reči dati, vendar pri vsem tem pričakujejo, da jih otroci prosijo in si tako s svojimi prošnjami zaslužijo potrebnih reči. Ravno tako hoče tudi nebeški Oče, da si mi s ponižno, pobožno in prisrčno molitvijo nekoliko sami zaslužimo tiste dobrote, katere želimo od Boga doseči. In dasiravno tudi vselej ne dosežemo tega, česar smo prosili, vendar nismo zastoj molili, ker smo si s pobožno molitvijo kolikor toliko zasluženja pridobili pri Bogu. Zato pravi Klemen Aleksand.: *Boljše je moliti in ne doseči, kakor kaj doseči in ne moliti.*

3. Bog hoče prošeni biti zavoljo naše večje sreče, da si z molitvijo veliko več zaslužimo in več dosežemo, kakor tisto, česar smo prosili, ali kakor bi nam bil Bog sicer dal, ko bi ga ne bili prosili. Sveto pismo nam potrjuje to resnico, da Bog tistim, ki prav molijo, po navadi več dá, kakor to, za kar ga ljudje prosijo. Abraham je Boga prosil samo za sina, in zadobil je od Boga tacega sina, od katerega mlajših je prišel Odrešenik na svet, in po katerem so imeli blagoslovljeni biti vsi narodi na zemlji. — Jakob očak je Boga prosil, da bi mu njegove sinove zopet iz poti v Egipt nazaj pripeljal, pa Bog mu je dal še vse več kot to, zaslužil je Jakob s svojo molitvijo še to srečo in veselje, da je pred svojo smrtjo še videl ljubega Jožefa, o katerem je mislil, da je že zdavnaj umrl. Tobijevi stariši so Boga prosili, da bi jim Bog njih sina, mladega Tobija, srečno iz daljne dežele domu pripeljal, in Bog jim je še več dal kot to, za kar so ga prosili; prišel je sin domu z bogato nevesto, zvedeli so, da je njih sina veliki angel Rafael spremljal po poti in vrh tega je še slepi oče zopet dosegel pogled. O kako srečna je bila Tobijeva hiša! Koliko več so od Boga dosegli, kakor so ga prosili v molitvi! — Stariši Joahim in Ana so Boga prosili, da bi jim Bog dal kakega otroka, in koliko več, kot navadnega otroka so dosegli, ker jim je Bog dal tako blago hčerko, preblazeno Devico Marijo, mater našega Odrešenika. — Caharija in Elizabeta sta Boga veliko let za sina prosila in že sta mislila, da nju molitev ne bo uslišana; ali poslednjič je bil poslan veliki angel Gabriel iz nebes in je oznanil Cahariju, kako imenitnega sina bo dobil — Janeza Krstnika, ki bo Odrešeniku pot pripravljal. Desni razbojnik je Jezusa na križu samo to prosil, da bi se spomnil njega, kadar pride v raj; ali Jezus mu je večo dobroto kot to

dodelil: obljubil mu je, da bo še isti dan ž njim v raj. — Sveta Monika je Boga prisrčno prosila, da naj bi ji Bog dal to srečo, da bi še pred svojo smrtjo svojega sina Avgušтина videla izpreobrnjenega h krščanski veri. In dosegla je več kot to, zakaj njen sin Avguštin se ni dal le samo krstiti, ampak že mati je po božjem razodenju še to zvedela, da bo njen sin Avguštin postal še celo škof. Zares! kako dobrotljiv je Bog, da dostikrat ljudem še veliko več dá, kakor samo to, kar ga prosijo.

Tako smo danes premišljevali nekatere vzroke, zakaj Bog hoče prošen biti, dasiravno dobro vé vse naše potrebe — še veliko poprej, preden ga mi za kaj prosimo.

Prvič, sem rekel, hoče Bog prošen biti, da se po svoji moči storimo vredne in pripravne, da poprej desežemo, kar prosimo. V ponižnosti svojega srca moramo spoznati, da smo potrebni bežjih dobrot, in iz srca jih moramo poželeti, potem jih bo Bog nam toliko rajše dodelil. Bog hoče prošen biti, da z molitvijo nekoliko zaslužimo dobrote, ki jih sami želimo doseči; in poslednjič hoče Bog prošen biti tudi zato, da nam v svoji neizmerni ljubezni in dobrotljivosti dostikrat še več dá, kakor to, kar ga prosimo. — O kristijani! ali nas ne bodo ravno ti vzroki priganjali k vsakdanji, večkratni in stanovitni molitvi? O koliko več dobrot bi kristijani za se in za druge od Boga dosegli, ko bi se hoteli s pravo, pobožno in prisrčno molitvijo vredne storiti božjih dobrot ter jih zaslužiti z molitvijo!

Oh, še več bi dosegli kot samo to, kar bi Boga prosili. Ali nas ne bo današnje premišljevanje spodbadalo k temu, da bomo radi molili? Zato rečem za sklep današnjega govorjenja besede Jezusove: *Prositate, in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno!* Amen.

J. Kerčon.

Sv. Rešnje Telo.

Neizmerna ljubezen Jezusova v ustanovitvi najsvetejšega zakramenta.

Moje veselje je, bivati pri človeških otrokih. Preg. 8, 31.

V znamenitem mestu Toledo na Španskem sta bili svoje dni dve veliki bolnišnici; v prvo so sprejemali nevarno bolne, v drugo pa take, ki so že okrevali; v prvi so najmenitnejši

zdravniki bolnike reševali smrti, v drugi pa jih varovali ponovitve bolezni.

Na enak način je božji dušni zdravnik Jezus Kristus postavil dva sv. zakramenta — svete pokore in sv. Rešnjega Telesa; v prvem rešuje grešnike večne smrti, v drugem spokornike vtrjuje v dobrem. O najsvetejšem zakramentu sv. Rešnjega Telesa, nam reč o njegovi častitljivosti, imenitnosti in čudovitosti hočem v 12 pridigah govoriti.

Moje veselje je bivati pri človeških otrokih, to iskreno željo je božji Zveličar posebno kazal v svoji smrtni bridkosti v vrtu Getzemani, kjer je potil krvavi pot in prosil nebeškega Očeta, *naj gre ta kelih memo njega*. (Mat. 26, 39.) Kristus se nikakor ne brani keliha trpljenja, želi umreti, vstati od mrtvih, iti nazaj v nebesa, a vendar tako, da ne bo ljudem, katere tako ljubi, odtegnjen. Zato pripomni sv. Bazilij: „Nerad pričinja Kristus svoje trpljenje, da bi preprečil svoj vnebohod.“ A to svojo srčno željo si je izpolnil z ustanovitvijo najsvetejšega zakramenta. Umrl je, in vendar še živi, — od mrtvih je vstal, in vendar umira vsak dan na skrivnosten način, v nebesa je šel, pa brez konca pri nas prebiva na zemlji. Da Jezusovo neizmerno ljubezen do nas bolj spoznamo, oglejmo si danes, kaj nam v najsvetejšim zakramentu podeljuje in koliko za nas pretrpi. — „Hvaljen in čiščen bodi najsvetejši zakrament sedaj in vekomaj. Amen.“

I. Kdor veliko ljubi, rad veliko dá, da razodene svojo ljubezen in si pridobi protiljubezen. Jonatan je podelil svojo suknjo, lok, meč in pas Davidu, kajti njegova duša je bila z dušo Davidovo združena v ljubezni. (1. Kralj. 18, 1.) Kraljica iz Sabe je Salomonu v znamenje spoštovanja in ljubezni darovala 120 talentov zlata in izvanredno veliko dragih dišav. (3. Kralj. 10, 10.) Harun al Rašid, imenitni poglavar arabcev, je podelil cesarju Karolu Velikemu v znamenje svoje dobrohotnosti grob Jezusa Kristusa. — Cesar Konstantin Veliki je poslal sv. Nikolaju, škofu v Miri, evangeljsko knjigo okinčano z dragocenimi diamanti.

Pa vsi ti darovi, katere si ljudje med seboj podeljujejo, so le senca neizmerne radodarnosti Jezusa Kristusa v najsvetejšem altarnem zakramentu do naših duš. V tem skrivnostnem zakramentu razliva bogastva svoje tožje ljubezni do ljudi, tako da mu nič več ne ostane, kar bi še mogel dati.

Kot človek dá vse svoje Telo in vso svojo Kri. Lehko bi bil ustanovil ta sveti zakrament tako, da bi nam podelil le najmanjši del svojega neomadeževanega mesa in najmanjšo kapljo svoje nedolžne krvi, pa to bi ne zadostovalo njegovi ljubezni do nas. Vse svoje Telo in vso svojo Kri nam hoče dati.

Kot Bog se zakriva pod zakramentalne podobe in s temi zavezan pride pri sv. obhajilu v naša srca in v njih prebiva kakor v svoji palači.

Kot Bog in človek nam podeljuje vse svoje zasluženje, zadostitve in čednosti, tako da naše duše tem bolj posvečuje, čim bolj smo se pripravljali na sprejem svetega obhajila. S sv. Avguštinom smemo glede na neizmerno božjo radodarnost v tem zakramentu ljubezni vsklikniti: „Vsegamogočni Bog ni mogel več dati, neskončno modri Bog ni vedel več dati, najbogatejši Bog ni imel več dati.“

Vrednost in imenitnost tega nebeškega daru se še posebno iz tega razvidi, da nam ni kopelj, kakor sv. krst, in ne sodba, kakor zakrament sv. pokore, temveč hrana. Nobena reč se ne more tako naša imenovati, kakor zaužita hrana, ki se je razdelila po naših udih. Nekaj sličnega se zgodi tudi pri sv. obhajilu, v katerem se Jezusovo sveto Telo in njegova sveta Kri spremenita v naše bitje, on se v nas spremeni in nas v božje ljudi prestvari. *Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.* (Jan. 6, 54.)

Radodarni Zveličar nam torej dá svoje Telo in svojo Kri, se nam dá vsega, posvetimo in darujmo se mu tudi mi povsem pri prejemu tega svetega zakramenta! Darujmo mu svoj spomin, da se bomo njega vedno spominjali, svojo pamet, da ne bomo nič drugega mislili, in svojo voljo, da ne bomo nič drugega ljubili, kakor Jezusa, našo večno ljubezen!

II. Kdor koga ljubi, rad zanj veliko pretrpi. Iz ljubezni do nas je Jezus tako rekoč pozabil na svojo nebeško veličastvo; da bi mogel prav zaupno med nami živeti, se je zakril pod zakramentalne podobe; ravno radi tega se je izpostavil mnogobrojni nečasti in oskrumbi. Ne dá se z besedami popisati, koliko sramote, koliko udarcev in ran je on pri svojem bridkem trpljenju prestal, a ni dvomiti, da v tem najsvetejšem zakramentu še mnogo več pretrpi. Kar je trpel v Jeruzalemu, je trajalo samo 24 ur in vpričo enega samega mesta in ga je zadelo v obleki umrljivega mesa; to

pa, kar pretrpi v svetem altarnem zakramentu, ne traja samo nekatere ure ali dneve, ampak traja in bo trajalo do konca sveta, ne samo vpričo enega ljudstva, temveč celega sveta in sicer trpi venčan s krono veličastva in z božjo potrpežljivostjo.

On trpi sam zavoľjo nas, pa še več pretrpi od strani nehvaležnih ljudi. On trpi sam po ljubezni polni pokorščini, vsled katere je na besede vsakega mašnika na vsakem kraju, in v vsakem času pričujoč pod podobama kruha in vina. Čudovita je bila njegova pokorščina, ko je človek postal, v Marijinem čistem telesu prebival, in se dal poviti v plenice in položiti v jaslice in na slamo; pa še bolj občudovanja vredna in nezapopadljiva je njegova pokorščina v tem zakramentu, v katerem se dá od podob kruha in vina vezati; pusti se nesti v palače bogatinov in v kočje beračev, v jetnišnice in bolnišnice, se dá zaužiti vrednemu in nevrednemu; se da duhovniku semtertje nositi in v tabernakel kakor v ječo zapreti; je pri sv. maši na besede mašnika pričujoč, se pusti od njega v roko vzeti, povzdigniti, na altar položiti, razdeliti in zaužiti. O občudovanja vredna pokorščina! O nezapopadljiva ljubezen Jezusova! To se ž njim ne zgodi samo enkrat, ali dvakrat, temveč tisočkrat in tisočkrat, ne samo na enem kraju, temveč po celem svetu, tako da se ljudje in angeli ne morejo zadosti načuditi.

Mnogo več Jezus tukaj trpi od nehvaležnih ljudi.

Ko je božji Zveličar pri zadnji večerji govoril čudodelne besede: *Vsemite in jejte, to je moje Telo, katero bo sa vas dano. Vsemite in pite, to je Kri nove zaveze, katera bode sa vas in sa mnogotere prelita v odpuščanje grehov* (Mat. 26, 26—28.) *To delajte v moj spomin* (Luk. 22, 29.), se je v ljubezni zavezal, da ostane tako dolgo med človeškimi otroki, dokler bodo ti na svetu živeli, pričujoč v presvetem zakramentu. To je storil, če ravno je vedel, kaké nečasti in oskrumbe ga čakajo v tem zakramentu. Vedel je, da bodo prišli časi, ko ga bodo zaklepali v revne tabernakelne, ga brez luči, brez obiskovanja in češčenja puščali, z nespodobnostimi oskrunjali, ga bogoropno zavživali k večnemu pogubljenju, krivoverci njegovo pričujočnost tajili, in roparji svete hostije po tleh metali in po njih mandrali. Pa vse te oskrumbe in nečasti ga niso zadržavale, ne oplašile in ne strašile, najsvetejši zakrament vstanoviti, kajti „*Velike vode ne morejo vgasniti njegove ljubezni*“ (Visok. pes. 8, 7.), ker je „*njegovo veselje bivati pri človeških otrokih.*“ (Preg. 8, 31.) Eno samo vredno sv. obhajilo, katero je naprej videl, ga je močneje nagibalo,

ustanoviti za nas večerjo ljubezni, kakor so ga ovirale vse nečasti in oskrumbe.

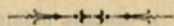
Spoznaš li, ljubi kristijan, nepopisno ljubezen, katero Jezus kaže v ustanovitvi najsvetejšega zakramenta in v prenašanji tolikega zla in nečasti? Povej mi, kaj si že iz ljubezni do njega v zakramentu sv. Rešnjega Telesa prestal? Katero preganjanje pretrpel? Svojemu pregrešnemu mesu kako silo storil? Si s potrpežljivostjo katero časno trpljenje Bogu daroval? O, trpljenje je znamenje ljubezni, a kako mala je tvoja ljubezen, če si radi posmehovanja posvetnjakov opuščal prejem svetega obhajila ali še na dan svetega obhajila se nisi iz ljubezni do Jezusa ogibal nevarnih tovarišij, igre, plesa in drugih grešnih nevarnosti. Glej, s kolikim junaškim pogumom so prvi kristijani, s tem svetim kruhom okrepečani, šli v ječe in na gromade, da so med muko in trpljenjem z Jezusom v ljubezni združeni prepevali. Sveto obhajilo je storilo prve kristijane nepremagljive. Posnemajmo to njihovo ljubezen.

Kristus nas ljubi tako neizrečeno, in da bi nam dal to svojo ljubezen spoznati, nam v najsvetejšem zakramentu deli neizmerno velike darove, zraven pa nezapopadljivo veliko trpi; s čim mu bomo mi to povrnili?

Daniel je brez jedi v levnjaku zdihoval in prerok Habakuk mu na božje povelje prinese jedi, ginjenega srca se Daniel zahvali za to. Ko je puščavnika sv. Pavla obiskal sv. Anton in mu od Boga poslani krokar namesto vsakdajnega pol hleba celi hleb kruha prinese, zakliče poln hvaležnosti: „Resnično dobrotljivi, resnično usmiljeni Bog nama je kosilo oskrbel.“

Če že sveti možje za navadne dobrote Bogu dajejo toliko hvalo, s čim mu bomo mi skazovali svojo hvaležnost, ker nam ni ne angelj, ne prerok, ne krokar, ampak Bog sam, ne naravne hrane, temveč sam sebe daroval? Naša hvala naj bo, da se Bogu čisto darujemo in zanj trpimo. Posebno po sv. obhajilu reci, dragi kristijan, Jezusu Kristusu: „Glej, vse, kar sem in kar imam, je tvoje, darujem ti svoje srce, svoje telo, svojo dušo in vse svoje počutke; tebi darujem svoje trpljenje in bridkosti, katere me zadevajo, in sem pripravljen rajši zgubiti celi svet, kakor tebe s kakim grehom. Amen.

Fr. Hrastelj.

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Ss. Eucharistia*. Vestnik „duhovnikov častivcev“ slovenskih in hrvatskih. — S pričetkom letošnjega leta je začel izhajati v Krku v hrvatskem in slovenskem jeziku list „Ss. Eucharistia“ kot glasilo duhovnikov-častivcev sv. Rešnjega Telesa. Urednik listu je K v. Klement Bonetačić, tajnik škofijskega ordinarijata v Krku. Mi iskreno pozdravljamo hrvatsko-slovensko „Evharistijo“ in za priporočilo navajamo samo nekatere besede milostljivega škofa dr. Antona Mahničja v prvi številki. Glase se: „Pač veselo znamenje je, znamenje, ki obeta nov dan, dan duševnega vstajenja za celi narod, da se je v zadnjih letih nad petsto slovenskih duhovnikov vpisalo v bratovščino častivcev najsv. zakramenta, da v petsto duhovniških srcih plameni ljubezen do evharističnega Jezusa ter odtod ogreva in vžiga pobožna in prejemljiva srca slovenskih vernikov. Novi list bodi tej čestiti družini središče, bodi skupno ognjišče. Namen listu ni, da se pred svetom izkazujemo; stvar, za katero nam gre, je presveta, prevzvišena, nego da bi jo iznašali pred neposvečence. List bodi naša najprivatnija, čisto duhovniška zadeva. Naj prinaša kratka poročila o stanju naše bratovščine po katoliškem svetu, a posebej mej nami; tukaj se razgovarjamo o naših najsvetejših, najlastnijih zadevah; spodbujamo se k vedno večji pobožnosti do evharističnega Jezusa; dajajmo si navodila, kako bi i narod, ki nam ga je Bog izročil, vnemali za to pobožnost. Sploh bodi list mej nami duhovna vez, kaži nam jasno cilj, za katerim imamo težiti, tako da vtopljeni v skrivnost ljubezni Jezusove postanemo vsi ene misli, enega duha.“ — List si naročé lahko tudi duhovniki in bogoslovci, ki niso udje bratovščine. Naročnina 2 K naj se pošlje upravnistvu v Krk (Veglia).

2. *Razlaga velikega katekizma* ali krščanskega nauka. Za cerkev sestavil po raznih virih Anton Veternik, župnik pri sv. Jakobu na Dolu. II. zvezek, v Ljubljani 1901. Založila katoliška bukvarna v Ljubljani. Str. 473. Cena K 2·50, po pošti K 2·80. — Z veseljem in pohvalo je bil povsod sprejet I. zvezek A. Veternikove dobro in spretno sestavljene razlage velikega katekizma. Iste vrline kot I. dičjjo II. zvezek, v katerem je razloženo drugo in tretje poglavje katekizma. Razlaga je temeljita in poljudna, torej prav primerna, da se po nji priredé krščanski nauki, katere bodo verniki z veseljem poslušali in v katerih bodo prejeli dovolj pouka kakor tudi opominov in spodbude k bogoljubnemu življenju. Pisatelj pridno rabi sv. pismo in cerkvene očete, tako da je pri posameznih krščanskih naukih cela zbirka primernih citatov, izmed katerih vsakdo lahko odbere vsakokratnim razmeram najprimernejše. Večinoma je vsak govor v razlagi tako urejen, da se v „zvršetku“ poudarja posebno en nauk; verniki potem naredé vselej trden sklep, da se bodo vsaj v eni stvari posebno trudili za napredek v duhovnem življenju. Duhovnik kot zastopnik dobre matere sv. katoliške cerkve mora vernike opozoriti na vse milosti in dobrote, ki jih ponuja sv. cerkev svojim otrokom. Zato pisatelj jako primerno opozarja na razne odpustke, n. pr. pri razlagi o križevem potu opisuje tudi takoimenovani postajni križ. Dobro bi bilo tudi pri razlagi o popoldanski službi božji omeniti odpustkov, ki jih je sv. cerkev podelila onim, ki poslušajo krščanske nauke. Na str. 114 — pri nauku o raznih molitvah in pobožnostih — omenja pisatelj na kratko tudi bratovščino;

obširneje bo gotovo govoril o tem važnem izrednem pomočku zveličanja pri razlagi 843. vprašanja katekizma: „S čim sv. cerkev posebno pospešuje dobra dela?“ Pri posameznostih, n. pr. pri nauku o grehih zoper vero, bi želeli obširnejše razlage. — Tretji in zadnji zvezek v resnici dobre razlage kmalu izide.

3. *Stoletna pratika* dvajsetega stoletja 1901—2000. Spisal dr. Gregorij Pečjak. V Ljubljani 1901. Izdalo katoliško tiskovno društvo. Tiskala katoliška tiskarna. Str. 221. Broširan izvod stane K 1 30, v platno vezan K 1 80, v polusnje K 2.— Dr. Gr. Pečjakova „Stoletna pratika“ je popolnoma izvorno temeljito delo. Poleg obširnega stalnega koledarja in lastnije 20. stoletja obsega lepo vrsto prav zanimivih in poučnih sestavkov. Pod naslovom „Nebo“ je razložil pisatelj glavne stvari iz zvezdoznanstva. Drugi sestavek pojašnjuje pojme o koledarju. V naslednjem članku je z veliko skrbjo popisano, kako naj se dela solčna ura, da se doseže kar največja natančnost. Pri sestavku o vremenu bodo zanimala zlasti gotova znamenja, po katerih vsaj za nekaj ur vemo vreme naprej. Posebno se bo prikupila „Stoletna pratika“ radi spisa o zdravju (sestavil V. S.), ki v treh oddelkih — namreč I. Zdrav se varuj! II. V bolezi išči hitre pomoči! in III. Imej pripravljeno domačo lekarno — poljudno in zanesljivo poučuje, kako naj si varujemo zdravje. „Stoletna pratika“ ima tudi najboljše in gotovo tudi najbolj zanesljiv slovenski imenik godov, v katerega so sprejeti svetniki, ki so postavljeni za vso katoliško cerkev, potem oni, ki se časte po slovenskih vladikovinah in slednjič svetniki iz drugih vladikov in iz rimskega martirologija, katerih imena se po naših krajih kdaj slišijo ali beró. — Vsebina, kakor tudi način, kako se obravnava vsebina, sta taka, da bo „Stoletna pratika“ zanimala izobražence, kakor tudi vedoželjno, preprosto ljudstvo.

B.

1. *Rituale Romanum*. (Editio septima post typicam) 1901. 4° str. 401 in 296. Cena nevezani knjigi 4 K 80 v, v polusnje vezani z rujavim obrezom pa 6 K 24 v. Izdaja te knjige se odlikuje zlasti po vnanji obliki. Na finem kitajskem papirju podaje vse, kar rabi mašnik ob delitvi sv. zakramentov. Officium defunctorum je vseskozi s pravilnimi koralnimi notami. Drugi del knjige obsega razna blagoslovila, zbrana iz več liturgiških knjig. Čitatelj se čudi, da se je v tem pogledu že mislilo na tako različne predmete. Mej drugimi bolj navadnimi opaziš tudi molitve pri blagosloavljenju sviloprejk, električnega motorja, telegrafa itd. Kdor bi si hotel nabaviti samo drugi del rimskega rituala, ga tudi lahko dobi pod naslovom: *Benedictionale romanum sive sacrae benedictiones ex rituali romano ac ex missali necnon pontificali romano excerptae*. Ed. 4. Pustet. 4°. Str. 122+278+28. Cena v usnje vezani knjigi z zlatim obrezom 3 K 92 v. Sodimo, da bode zlasti poslednja knjiga vsem, ki imajo priliko, večkrat to ali ono stvar blagoslavljati, zaradi primerne oblike dobro došla.

Dr. A. K.

2. *Nouveau manuel complet et pratique d'Instruction religieuse* par l'abbé Poly. Cours moyens 1901. Cinquième édition. Desclée, Paris, 30, Rue Saint Sulpice. — Knjiga je bila v češki katoliški reviji „Vlast“ duhovnikom priporočena; kupil sem jo in ni mi žal. Tako dobrega razlaganja krščanskih resnic še nisem imel v rokah. Ni tu nemške gostobesednosti pri

razlaganju, vse je kratko in vendar tako natančno, da se more katehet za višje razrede ljudskih šol ali pa za popoldanski krščanski nauk v najkrajšem času pripraviti. Enake knjige so navadno preveč ali pa premalo natančne. Preveč so natančne t. j. so preobširne in premalo natančne t. j. ni v njih ali pa samo malo apologetike in liturgike. Obeh napak knjiga abbé-a Poly-a nima. Delo se odlikuje z razločnostjo razlag, verske resnice se pojasnjujejo z dogodbicami iz življenja ali zgodovine, parabolami in dobro izbranimi zgledi. Spis je vsled tega živahen in zanimiv; ne manjka mu pač znanega „ésprita“. Metoda pisateljeva obstoji v tem, da stavi kratko vprašanje, na vprašanje kratko odgovarja in potem odgovor besedo za besedo razlaga. Ni tu toraj kakor v drugih podobnih knjigah vprašanje ali odgovor dolg pet, deset ali celo petnajst vrstic. — Knjiga je razdeljena na štiri dele. V prvem delu se razlaga apostolska vera; v drugem božje in cerkvene zapovedi; tretji del razlaga nauk o čednostih, grehu, milosti in molitvi. V četrtem delu se razlaga nauk o zakramentih. H koncu je še pristavljen nauk o dolžnostih dobrega kristjana in o volitvi stanu. Razdelitev tvarine se bo zdela marsikomu nekako čudna (tako n. pr. telesna in duhovna dela usmiljenja se nahajajo pri razlaganju nauka o dolžnostih do bližnjega) toda to vrednosti knjige ne zmanjšuje. Delo je pohvalilo 43 nadškofov in škofov; razen tega je pisatelj dobil toliko pohvalnih in laskavih pisem, da bi potreboval, kakor pravi v predgovoru k peti izdaji, cele knjigo, ako bi hotel vse objaviti.

Fr. Štingl.

3. *Křestanská evičení*. I. díl. Výklad první části katechismu: O víře a apoštolském vyznání víry. Sestavil Jan Michal-Dvorecký. V Brně 190 Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských. Sešit 1. Cena 50 h. — Četudi se je češka duhovna književnost — zlasti homiletična in katehetična — zelo razvila, vendar je v eni panogi dozdej še treba orati ledino. Čehi nimajo dozdej celotne, sistematične izdaje krščanskega nauka, v kateri bi se razlagale verske resnice po oddelkih katekizma. In vendar je še v mnogih župnijah, posebno na Moravskem, navada, da se med letom pravilno v nedeljo popoldne opravljajo tako zvana „Křestanská evičení“. Duhovniki morajo segati po nemških knjigah in s tem postane pripravlanje za popoldanski krščanski nauk zelo težavno, zlasti pri onih mlajših duhovnikih, ki so obiskovali češke šole. Posebno sedaj, ko se je vpeljal novi skupni katekizem, je postala potreba takega sistematičnega razlaganja še večja. Tej potrebi v začetku vsaj deloma v okom priti, je bil vzrok, zakaj se je pisatelj lotil peresa, da bi sestavil le-to knjigo. — Dozdej je izšel samo 1. snopič I. dela, v katerem se nahaja 9. „evičení“. Pisatelju ni šlo za znanstveno obdelovanje tvarine niti za govorniško popolnost oblike, ampak njegovo peró je vodilo predvsem prizadevanje, da bi duhovniku ponudil kratko in poslušalcu lahko umljivo razlago. Kakor se že iz 1. snopiča vidi, bode delo zeló dobro; precej zanimivih dogodbic pojasnjuje razlaganje verskih resnic. Delo bi pa bilo še temeljitejše, ako bi pisatelj tudi v razlago vpletel malo apologetike, ki je v sedanjem času tako potrebna. Tudi bi ne škodilo, ako bi posamezni snopiči izhajali več nego štirikrat na leto.

Fr. Štingl.